



Finansira
Evropska unija



Opštine
za EU



Ministarstvo
javne uprave



Zajednica opština Crne Gore

DONATORSKI *projekti*

LOKALNIH SAMOUPRAVA U CRNOJ GORI 2020 - 2025

Septembar
2026

Implementaciju sprovodi EPDC u konzorcijumu sa GOPA PACE i WEglobal.



EPDC | EuroPartners
Development
Consulting



PACE
GOPA

WEglobal

DONATORSKI
projekti

**LOKALNIH SAMOUPRAVA
U CRNOJ GORI
2020 - 2025**

Septembar
2026

DONATORSKI
PROJEKTI



Projekat: NEAR/TGD/2023/EA-RP/0254

Opštine za EU – Osnaživanje lokalnih zajednica u procesu evropske integracije Crne Gore

Pripremila: Zorana Marković

PROJEKTI FINANSIRANI DONATORSKIM SREDSTVIMA KOJE SPROVODE
JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE U CRNOJ GORI

Izdavač: Projekat „Opštine za EU – Osnaživanje lokalnih zajednica
u procesu evropske integracije Crne Gore“

Za izdavača: Jolanda Trebicka, direktorica projekta

Grafička obrada: Dragana Koprivica

Septembar 2026.

SADRŽAJ

Predgovor	7
1. SAŽETAK	9
2. METODOLOGIJA	12
3. UKUPNA SREDSTVA DONATORA	13
4. STATUS REALIZACIJE	15
5. GEOGRAFSKA RASPODIJELA PROJEKATA	17
6. FINANSIRANJE PREMA DONATORIMA	22
6.1 FINANSIJSKI DOPRINOS EVROPSKE UNIJE	23
6.2 BILATERALNI DONATORI I OSTALI MEĐUNARODNI PARTNERI	26
7. ULOGAEKSTERNE PODRŠKE U OSTVARIVANJU FUNKICIJA I PRIORITETA LOKALNIH SAMOUPRAVA	30
7.1 Zaštita životne sredine	32
7.2 Infrastruktura i javne usluge	32
7.3 Kultura, umjetnost i zaštita kulturne baštine	32
7.4 Ekonomski razvoj	33
7.5 Socijalne usluge	33
7.6 Poljoprivreda, šume i biodiverzitet	33
7.7 Demokratizacija, civilno društvo i građani	33
7.8 Javna bezbjednost	34
7.9 Digitalizacija usluga	34
Prilog: Standardizovana lista projekata	37





PREDGOVOR

Poštovani čitaoci,

Zadovoljstvo mi je da vam predstavim prvi izvještaj o donatorskim projektima koji se realizuju na lokalnom nivou u Crnoj Gori.

Lokalne samouprave imaju ključnu ulogu u pružanju javnih usluga, podsticanju lokalnog i ekonomskog razvoja, zaštiti životne sredine, unapređenju infrastrukture, jačanju socijalne inkluzije i uključivanju građana u procese donošenja odluka. Njihova uloga dobija poseban značaj u procesu pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji, imajući u vidu da se brojne obaveze, standardi i pravila koja proizlaze iz procesa evropskih integracija neposredno primjenjuju na lokalnom nivou. To je naročito izraženo u oblastima zaštite životne sredine i klimatskih promjena, upravljanja otpadom, vodosnabdijevanja i komunalnih usluga, energetske efikasnosti, lokalnog ekonomskog razvoja, socijalne inkluzije, transparentnosti i dobrog upravljanja. Opštine, stoga, nijesu samo učesnici u procesu evropskih integracija već i nezaobilazni partneri u njegovom uspješnom sprovođenju.

Ovaj izvještaj potvrđuje da su crnogorske opštine u značajnoj mjeri uključene u pripremu i realizaciju projekata i programa finansiranih iz eksternih izvora. Istovremeno, nalazi izvještaja ukazuju na potrebu za kontinuiranom podrškom daljem jačanju kapaciteta lokalnih samouprava, posebno manjih opština, kako bi mogle pravovremeno prepoznati razvojne prioritete, pripremati kvalitetne projektne predloge i djelotvorno upravljati intervencijama finansiranim iz donatorskih sredstava.

Donošenjem novog Zakona o lokalnoj samoupravi stvorili smo institucionalne okvire za ono što Crnu Goru očekuje u narednim godinama – punopravno članstvo u Evropskoj uniji i potpuno novu fazu razvoja lokalnih zajednica. Zato prvi put uvodimo obavezu formiranja službi za evropske integracije u svim jedinicama lokalne samouprave. To nije administrativna novina. To je razvojna investicija.

U narednim godinama upravo će opštine biti među najvećim korisnicima evropskih fondova. Svaki kvalitetno pripremljen evropski projekat znači novu školu, novu saobraćajnicu, bolju vodovodnu ili kanalizacionu infrastrukturu, efikasnije komunalne usluge i bolji kvalitet života građana. Zbog toga ove službe predstavljaju ulaganje koje će se višestruko vratiti kroz sredstva koja će lokalne samouprave povlačiti iz evropskih fondova.

Takođe, posebnu pažnju posvetili smo specifičnim izazovima sa kojima se opštine suočavaju, zato i novi Zakon o lokalnim službenicima i namještenicima uvodi posebna rješenja za zapošljavanje stručnjaka za pripremu i sprovođenje projekata finansiranih iz evropskih fondova.

Evropska unija ostaje ubjedljivo najveći i najznačajniji donator lokalnim samoupravama u Crnoj Gori. Takav obim podrške potvrđuje strateški značaj pomoći Evropske unije za lokalni razvoj, kao i za pripremu opština da djelotvornije doprinesu procesu evropskih integracija. Istovremeno, izvještaj prepoznaje i vrijedan doprinos bilateralnih, regionalnih i drugih međunarodnih partnera, čija finansijska i tehnička podrška doprinosi jačanju lokalnih samouprava i unapređenju kvaliteta života građana širom Crne Gore.

U narednom periodu naš prioritet mora biti da donatorska podrška bude još snažnije strateški usmjerena, koordinisana, transparentna i usklađena sa nacionalnim prioritetima i stvarnim razvojnim potrebama lokalnih zajednica. Dalje jačanje kapaciteta opština za privlačenje, korišćenje i upravljanje eksternim izvorima finansiranja biće od ključnog značaja za ravnomjeran lokalni razvoj, kvalitetnije javne usluge i uspješan nastavak evropskog puta Crne Gore.

mr. Maroš Đukaj

ministar javne uprave



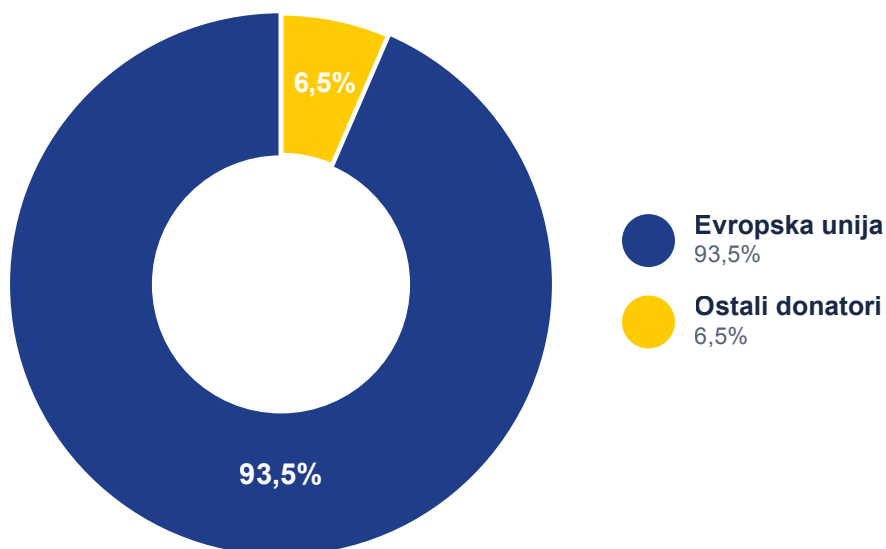
1. SAŽETAK

Ovo je prvi izvještaj koji pruža sveobuhvatan pregled projekata financiranih donatorskim sredstvima, a koji doprinose razvoju lokalnih samouprava u Crnoj Gori. Objedinjavanjem podataka koje su dostavile opštine u jedinstvenu i standardizovanu bazu identifikovan je 141 projekat koji je 25 jedinica lokalne samouprave realizovalo ili započelo u periodu od 2020. do 2025. godine. Ukupna vrijednost opredijeljenih projektnih budžeta iznosi 31.694.563,54 EUR. Objedinjeni podaci omogućavaju jasan uvid u obim, strukturu i teritorijalnu raspodjelu donatorske podrške na lokalnom nivou.

Projekti financirani sredstvima Evropske unije čine dominantan dio ukupnog portfolija. Od 141 projekta obuhvaćenog izvještajem, 123 projekta, odnosno 87,2%, financirana su sredstvima Evropske unije. Njihov ukupni opredijeljeni budžet iznosi 29.648.848,97 EUR, što predstavlja 93,5% ukupne vrijednosti projektnih budžeta analiziranih u izvještaju. Preostalih 18 projekata podržali su bilateralni donatori, regionalne i lokalne javne institucije i međunarodne organizacije.

Grafikon 1.

Udio ukupnog dodiljenog budžeta projekata prema grupi donatora



Za potrebe ovog izvještaja, status projekata utvrđen je na osnovu prijavljenih perioda realizacije, sa stanjem na dan 31. decembra 2025. godine. Ukupno 69 projekata klasifikovano je kao završeno, dok su 72 projekta i dalje u fazi realizacije. Posmatrano prema broju projekata, portfolio je gotovo ravnomjerno podijeljen između završenih projekata i projekata čija je realizacija u toku. To ukazuje na značajan obim već realizovanih intervencija, ali i na kontinuitet donatorske podrške.

Geografska raspodjela projekata pokazuje jasnu koncentraciju podrške u relativno malom broju opština. Nikšić bilježi najveći broj projekata – 14, kao i najveći ukupno opredijeljeni budžet, u iznosu od 11.063.640,17 eura. Prema broju projekata slijede Kotor sa 12, Žabljak sa 11, te Ulcinj, Budva i Bijelo Polje sa po devet projekata. Kada je riječ o finansijskom obimu podrške, nakon Nikšića najveći prijavljeni iznosi opredijeljeni su za projekte na Žabljaku – 2.357.602,51 euro, u Ulcinju – 1.885.732,58 eura, Tuzima – 1.831.378,52 eura i Kotoru – 1.560.491,45 eura.

Sa programskog aspekta, programi prekogranične saradnje Interreg IPA predstavljaju najzastupljeniji segment portfolija projekata finansiranih sredstvima Evropske unije obuhvaćenih bazom podataka. Kroz ove programe realizovan je 51 projekat, sa ukupno opredijeljenim budžetom od 10.249.733,35 eura. Pored toga, jedan infrastrukturni projekat velikog obima, finansiran kroz Investicioni okvir za Zapadni Balkan (WBIF), u saradnji sa Evropskom investicionom bankom (EIB), sa opredijeljenim budžetom od 10 miliona eura, značajno utiče na ukupnu finansijsku strukturu portfolija. To pokazuje da broj projekata i finansijski obim podrške nijesu nužno srazmjerni.



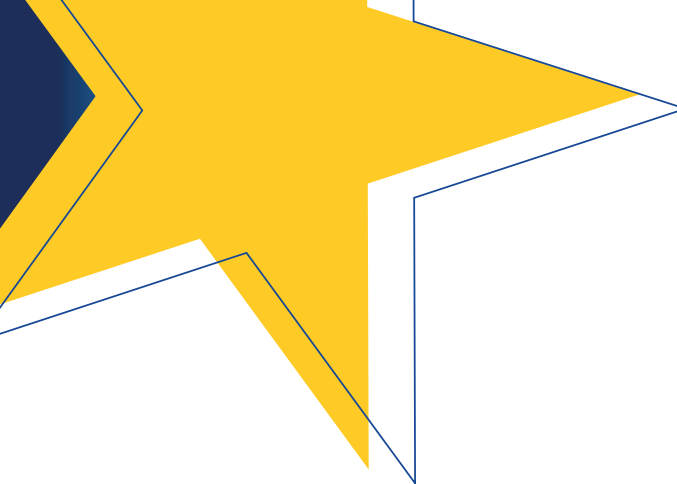
Kada se projekti klasifikuju prema primarnoj funkcionalnoj oblasti, zaštita životne sredine obuhvata najveći broj projekata – ukupno 50. To odražava snažnu uključenost opština u aktivnosti u oblastima klimatskog djelovanja, upravljanja otpadom, očuvanja biodiverziteta, energetske efikasnosti i drugih prioriteta zelene tranzicije. Nasuprot tome, oblast infrastrukture i javnih usluga bilježi najveći ukupno opredijeljeni budžet, prvenstveno zahvaljujući nekoliko kapitalno intenzivnih infrastrukturnih investicija, uključujući projekat upravljanja otpadnim vodama u Nikšiću, vrijedan 10 miliona eura. Projekti iz oblasti ekonomskog razvoja, socijalnih usluga, kulture i umjetnosti, kao i zaštite kulturne baštine, takođe predstavljaju značajne segmente ukupnog projektnog portfolija.

Posmatrano u cjelini, podaci potvrđuju da donatorska podrška predstavlja značajan izvor finansiranja razvoja crnogorskih opština, posebno kroz programe Evropske unije.

Priprema i objavljivanje ovog izvještaja imaju nekoliko ciljeva:

- » *Podrška efikasnijem strateškom planiranju i određivanju prioriteta.* Analiza pomaže da se utvrdi koje su opštine i funkcionalne oblasti ostvarile najveću korist od donatorske podrške, gdje je finansiranje najviše koncentrisano i u kojim oblastima može biti potrebna dodatna podrška. Ove informacije mogu pomoći opštinama i nadležnim institucijama na nacionalnom nivou da buduće projektne prijedloge bolje usklade sa lokalnim razvojnim potrebama, nacionalnim prioritetima i zahtjevima procesa pristupanja Evropskoj uniji.
- » *Jačanje koordinacije donatorske podrške.* Pružanjem jasnijeg pregleda završenih projekata i projekata čija je realizacija u toku, izvještaj doprinosi smanjenju rizika od preklapanja i dupliranja aktivnosti, podstiče komplementarnost različitih izvora finansiranja i omogućava razvojnim partnerima da steknu bolji uvid u kapacitete opština za pripremu, sprovođenje i upravljanje projektima finansiranim iz eksternih izvora.
- » *Unapređenje transparentnosti, praćenja i informisanja javnosti.* Predstavljanjem projekata finansiranih donatorskim sredstvima na strukturiran i uporediv način, izvještaj pruža opštinama, Zajednici opština Crne Gore, institucijama na nacionalnom nivou i široj javnosti ažuran pregled doprinosa donatorske podrške lokalnom razvoju, pružanju javnih usluga, zaštiti životne sredine, infrastrukturi, socijalnim uslugama, kulturi, zaštiti kulturne baštine i ekonomskom razvoju.

Konačno, standardizovana metodologija primijenjena u ovom izvještaju predstavlja korisnu osnovu za buduće godišnje izvještavanje. Redovno sprovođenje ove analize omogućilo bi Vladi Crne Gore i Zajednici opština Crne Gore da prate trendove tokom vremena, procjenjuju promjene u pristupu opština donatorskim sredstvima i unapređuju cjelokupno upravljanje eksternom pomoći na lokalnom nivou.



2. METODOLOGIJA

Ovaj izvještaj zasnovan je na sveobuhvatnom procesu prikupljanja podataka u svim jedinicama lokalne samouprave u Crnoj Gori. Primarni izvor podataka bio je standardizovani upitnik, izrađen u cilju prikupljanja informacija o projektima finansiranim iz donatorskih sredstava koje sprovode opštine. Prikupljanje podataka realizovano je tokom decembra 2024. i januara 2025. godine. Tamo gdje je bilo potrebno, prikupljeni podaci su dopunjeni i verifikovani kroz naknadne konsultacije sa predstavnicima opština, kao i pregledom javno dostupnih informacija iz zvaničnih izvora donatora i programa finansiranja.

Podaci obuhvataju projekte finansirane iz donatorskih sredstava koje su prijavile opštine, a čija je realizacija započeta u periodu od 2020-2025 godine. Svaki projekat evidentiran je kao zaseban zapis i sadrži podatke o opštini koja je nosilac projekta, donatoru, programu finansiranja, funkcionalnoj oblasti intervencije, periodu implementacije i vrijednosti odobrenog projektnog budžeta. Nazivi donatora, programa finansiranja, opštine i oblast intervencije standardizovani su koristeći zvanične nomenklature i standardizovane klasifikacije.

Za potrebe ovog izvještaja, sve finansijske analize su zasnovane na vrijednosti odobrenog projektnog budžeta prijavljenog za svaki projekat finansiran iz donatorskih sredstava. Ovaj indikator pokazuje dodijeljen budžet pojedinačnom projektu koji sprovodi opština i služi kao jedinstveni finansijski pokazatelj u cijelom izvještaju. Ne treba ga tumačiti kao cjelokupan budžet opština niti, u slučaju pojekata koji uključuju više partnera, kao ukupan budžet konzorcijuma. Projekti za koje nije prijavljena vrijednost opredjeljenih sredstava uključeni su u ukupan broj projekata, ali nisu uključeni u zbiru vrijednost opredjeljenih projektnih budžeta.

Izvještaj prati standardizovani analitički okvir. Za potrebe analize svaki projekat je svrstan u jednu primarnu funkcionalnu oblast intervencije. U slučajevima gdje projekat obuhvata više sektora, klasifikacija odražava njegov osnovni cilj. U izvještaju se najprije predstavljaju zbirni nalazi, nakon čega slijede analize statusa realizacije projekta, njihove geografske raspodjele, strukturu donatora, finansiranje iz fondova Evropske unije, bilateralne donatore i ostale međunarodne partnere, kao i funkcionalne oblasti intervencija koje su podržane kroz projekte finansirane iz donatorskih sredstava. Izvještaj se završava standardizovanim aneksom koji sadrži pregled projekata. Ovakva struktura obezbjeđuje usklađenost sa uporedivim izvještajima na nivou država i omogućava jasno, dosljedno i sistematično predstavljanje nalaza.



3. UKUPNA SREDSTVA DONATORA

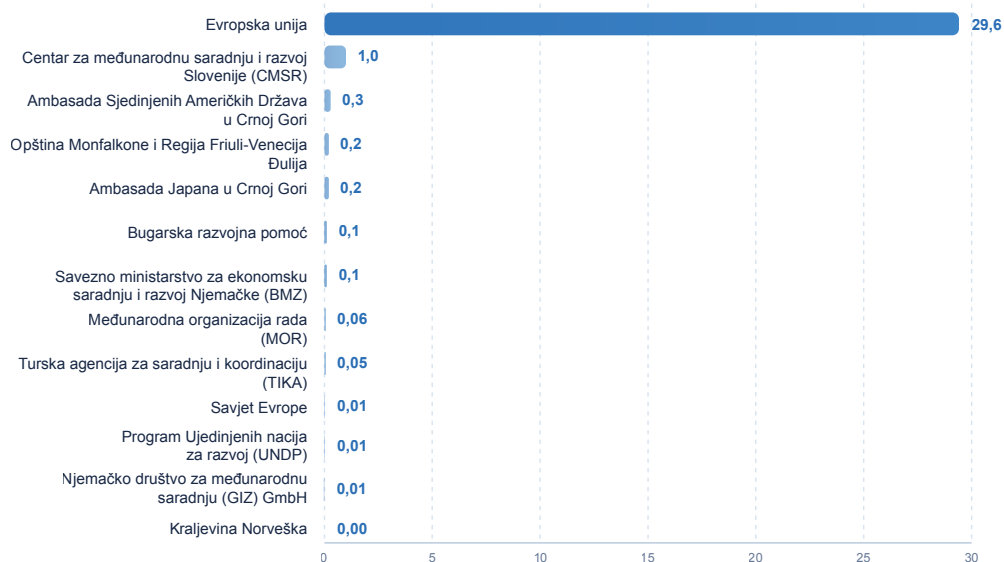
Ovaj izvještaj prikazuje pregled projekata finansiranih iz donatorskih sredstava, na osnovu podataka koje su dostavile jedinice lokalne samouprave, a čija je realizacije je započeta u periodu od 2020-2025 godine, obuhvatajući kako realizovane projekte, tako i one čija je realizacija u toku. Jedinice lokalne samouprave u Crnoj Gori prijavile su 141 projekat finasiran iz donatorskih sredstava, sa ukupno opredijeljenim projektnim budžetima u vrijednosti od 31.694.563,54 eura. Evropska unija je, ubjedljivo, najveći izvor finansiranja projekata u analiziranom skupu podataka, sa 123 projekta i ukupno opredijeljenim sredstvima u iznosu od 29,648,848.97 eura.

Bilateralni donatori i ostali međunarodni partneri zajedno učestvuju u finansiranju 18 projekata, čija ukupna vrijednost odobrenih projektnih budžeta iznosi 2,045,714.57 eura. Ova kategorija uključuje bilateralne razvojne agencije, diplomatska predstavništva, Savjet Evrope, međunarodne finansijske institucije, agencije Ujedinjenih nacija i druge međunarodne partnere koji pružaju podršku jedinicama lokalne samouprave kroz bespovratna sredstva, tehničku pomoć i inicijative usmjerene na jačanje kapaciteta. Posmatrano u cjelini, podaci pokazuju da se opštine i dalje u najvećoj mjeri oslanjaju na programe Evropske unije, dok ostali partneri imaju komplementarnu, ali značajnu ulogu kroz ciljano usmjerene oblike podrške.

Tabela 1. Raspodjela projekata finansiranih iz donatorskih sredstava i vrijednosti odobrenih projektnih budžeta prema grupama donatora

Grupa donatora	Projekti	Vrijednost odobrenog projektnog budžeta (EUR)	Udio totalne vrijednosti
Evropska unija	123	29,648,848.97	93.5%
Drugi donatori	18	2,045,714.57	6.5%
Ukupno	141	31,694,563.54	100.0%

Grafikon 2:
Odobreni projektni budžeti prema donatorima
 Milioni EUR





4. STATUS REALIZACIJE

Od ukupno 141 projekta financiranog iz donatorskih sredstava koji su obuhvaćeni analizom, 69 projekata završeno je do 31. decembra 2025. godine, dok je realizacija 72 projekta bila u toku. Ukupna vrijednost opredjeljenih projektnih budžeta završenih projekata iznosi 19,190,635.79 eura, dok vrijednost projekata u realizaciji iznosi 12,503,927.75 eura.

Ova gotovo ravnomjerna raspodjela projekata prema statusu realizacije pokazuje da su jedinice lokalne samouprave uspješno realizovale značajan broj projekata financiranih iz donatorskih sredstava, uz istovremeno značajan obim projekata koji se i dalje realizuju. Projekti u realizaciji od velikog su značaja sa stanovišta budućeg planiranja, jer ukazuju na kontinuiranu realizaciju projekata i trajnu posvećenost jedinica lokalne samouprave razvojnim inicijativama koje se finansiraju iz eksternih izvora.

Tabela 2. Raspodjela projekata financiranih iz doatorskih sredstava prema statusu realizacije

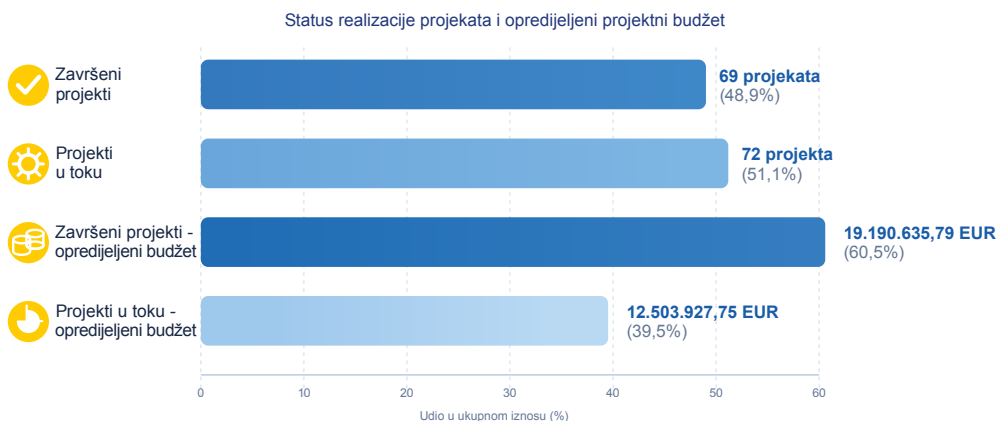
Status	Projekti	Vrijednost odobrenog projektnog budžeta(EUR)	Raspodjela projekata
Završeni	69	19,190,635.79	48.9%
U realizaciji	72	12,503,927.75	51.1%
Ukupno	141	31,694,563.54	100.0%

Posmatrano sa finansijskog aspekta, projekti završeni do 31. decembra 2025. godine obuhvataju vrijednost od 19.190.635,79 EUR, što predstavlja 60,5% ukupne vrijednosti opredjeljenih projektnih budžeta, dok projekti čija je realizacija na taj datum još bila u toku obuhvataju vrijednost od 12.503.927,75 eura,

odnosno 39,5%. Veći finansijski udio završenih projekata pokazuje da je značajan dio odobrenih sredstava već uložen u uspješno realizovane projekte, dok je istovremeno značajan broj projekata i dalje bio u fazi realizacije.

Grafikon 3:

Status realizacije projekata



Ukupno: **141** projekat

Ukupan opredijeljeni budžet
31.694.563,54 EUR





5. TERITORIJALNA ZASTUPLJENOST PROJEKATA

All 25 local self-government units represented in the dataset report at least Svih 25 jedinica lokalne samouprave obuhvaćene analizom prijavile su najmanje jedan projekat finansiran iz donatorskih sredstava. Međutim, geografska raspodjela nije jednaka i koncentrisana je na relativno mali broj opština. Opština Nikšić se izdvaja najvećim brojem projekata (14), slijede Kotor sa 12; Žabljak sa 11; te Ulcinj, Budva i Bijelo Polje sa po devet projekata. Iako broj projekata predstavlja jedan od pokazatelja učešća opština u korišćenju donatorske podrške, on nužno ne odražava i finansijski obim donatorske podrške koju su te opštine ostvarile.

Posebno značajan nalaz u okviru analiziranog skupa podataka odnosi se na jedan infrastrukturni projekat velike vrijednosti koji realizuje opština Nikšić, pod nazivom „Sistem za upravljanje otpadnim vodama u Nikšiću – Faza II (izgradnja kanalizacione mreže za prigradska naselja Ćemenca, Dragova Luka, Oštrovac i Rubeža)”. Projekat se finansira kroz Investicioni okvir za Zapadni Balkan (WBIF) u saradnji sa Evropskom investicionom bankom (EIB), a za njegovu realizaciju opredijeljen je budžet od 10 miliona eura. Planirani period realizacije obuhvatao je period od januara 2023 do avgusta 2024. godine. Ovaj projekat sam po sebi čini približno 32.6% ukupno opredijeljenog projektnog budžeta analiziranog u ovom izvještaju, zbog čega ima dominantan uticaj na ukupnu strukturu finansiranja. Kada se ovaj projekat izuzme iz analize, ukupna vrijednost opredijeljenih budžeta za sve ostale projekte u Nikšiću iznosi približno 1,06 miliona eura.

Posmatrano na zbirnom nivou, vrijednost svih projekata obuhvaćenih analizom u jedinicama lokalne samouprave, kada se izuzme ovaj pojedinačni projekat velike vrijednosti, iznosi približno 21.69 miliona eura. Ovaj podatak pokazuje da, uprkos značajnom uticaju jedne velike infrastrukturne investicije na ukupnu finansijsku strukturu, projekti finansirani iz donatorskih sredstava i dalje obuhvataju širok spektar projekata manje finansijske vrijednosti, usklađenih sa prioritetima programa Evropske unije.

Posmatrano prema vrijednosti odobrenih projektnih budžeta, Nikšić zauzima prvo mjesto sa 11,063,640.17 eura, zatim Žabljak sa 1,560,491.45 eura, Ulcinj sa 1.885,735.58 eura, Tuzi sa 1,831,378.52 eura i Kotor sa 1,560,491.45 eura. Ovi podaci pokazuju da broj projekata i vrijednost odobrenih projekata nisu nužno srazmjerni, budući da opštine sa manjim brojem projekata mogu imati veće ukupno opredijeljene budžete usljed finansijske vrijednosti pojedinačnih projekata. Ovaj odnos posebno dolazi do izražaja kada se uporede pojedine opštine. Tako je za šest projekata u Tuzima opredijeljen ukupan budžet od 1.831.378,52 EUR, dok je za dvostruko veći broj projekata u Kotoru (12) opredijeljeno manje sredstava, odnosno 1.560.491,45 EUR. Sličan odnos uočava se i u slučaju Gusinja i Herceg Novog: četiri projekta u Gusinju imaju ukupno opredijeljeni budžet od 1.017.345,18 EUR, gotovo jednak iznosu od 1.019.217,25 EUR opredijeljenom za osam projekata u Herceg Novom. Još izraženiji primjer predstavlja Zeta, gdje je za jedan projekat opredijeljen budžet od 536.853,74 EUR, što premašuje ukupan iznos od 488.794,75 EUR opredijeljen za sedam projekata u Danilovgradu. Ova poređenja jasno potvrđuju da broj projekata sam po sebi ne pruža potpunu sliku o finansijskom obimu donatorske podrške, koji u značajnoj mjeri može zavisiti od vrijednosti pojedinačnih projekata.

Tabela 3. Raspodjela projekata finansiranih iz donatorskih sredstava i vrijednosti odobrenih projektnih budžeta po jedinicama lokalne samouprave u Crnoj Gori

Opština	Projekti	Vrijednost odobrenog projektnog budžeta (EUR)
Nikšić	14	11,063,640.17
Kotor	12	1,560,491.45
Žabljak	11	2,357,602.51
Bijelo Polje	9	1,185,267.00
Budva	9	1,203,581.45
Ulcinj	9	1,885,732.58
Cetinje	8	1,126,278.30
Herceg Novi	8	1,019,217.25
Bar	7	1,300,447.92
Danilovgrad	7	488,794.75
Podgorica	6	772,404.99

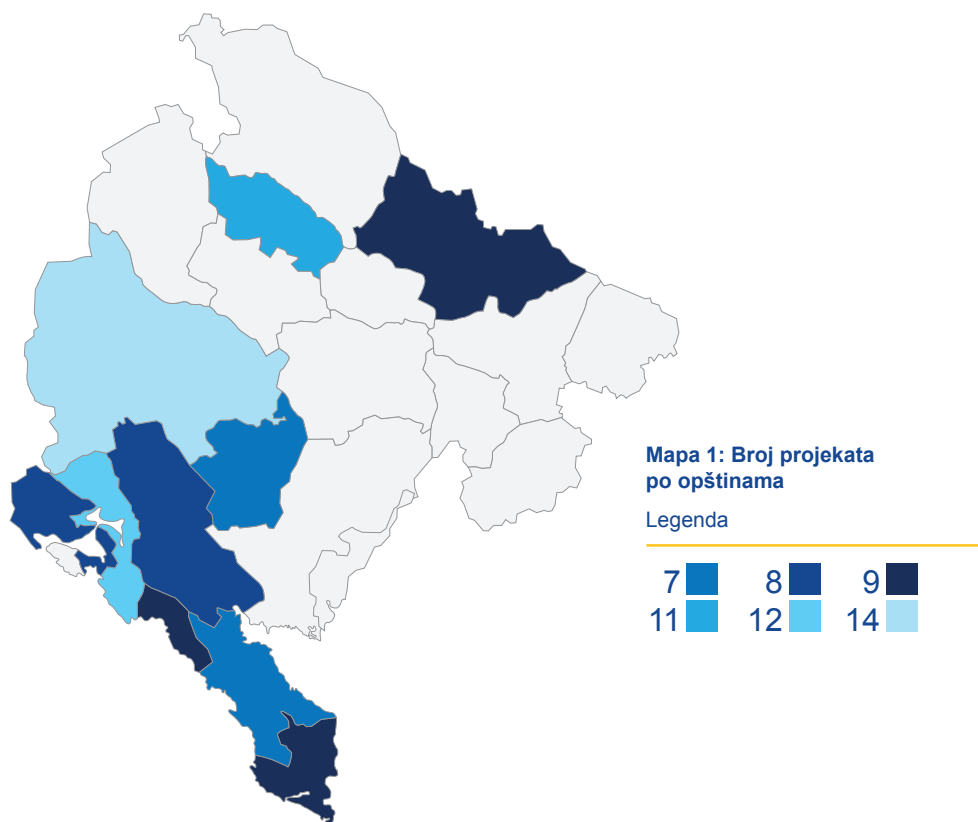


Opština	Projekti	Vrijednost odobrenog projektnog budžeta (EUR)
Tuzi	6	1,831,378.52
Berane	5	555,369.00
Gusinje	4	1,017,345.18
Kolašin	4	401,703.28
Plav	4	488,394.69
Pljevlja	4	494,771.92
Tivat	4	746,240.60
Plužine	3	547,705.90
Mojkovac	2	199,407.44
Andrijevica	1	241,659.78
Petnjica	1	230,467.30
Rožaje	1	339,807.82
Zeta	1	536,853.74
Šavnik	1	100,000.00
Total	141	31,694,563.54



Graph 4.

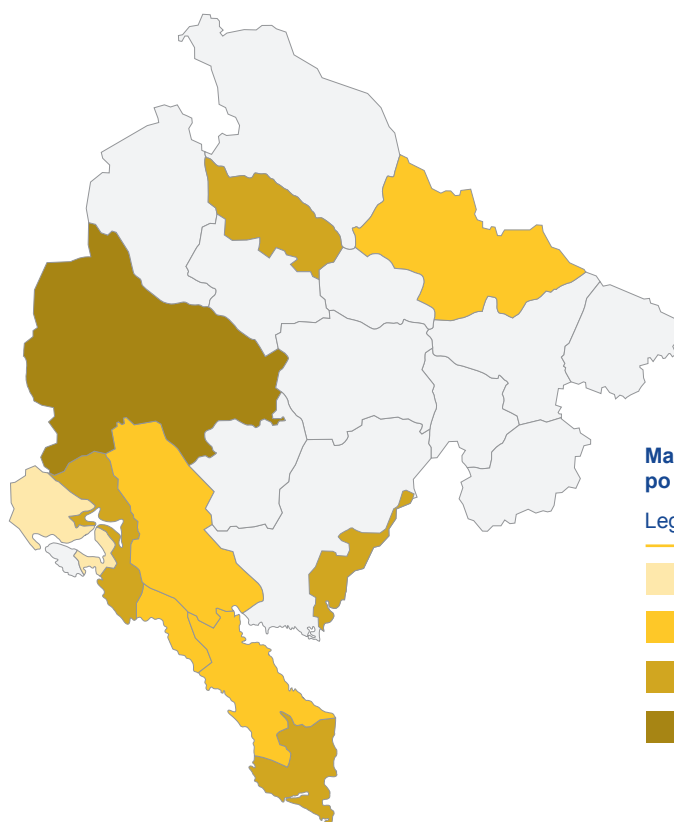
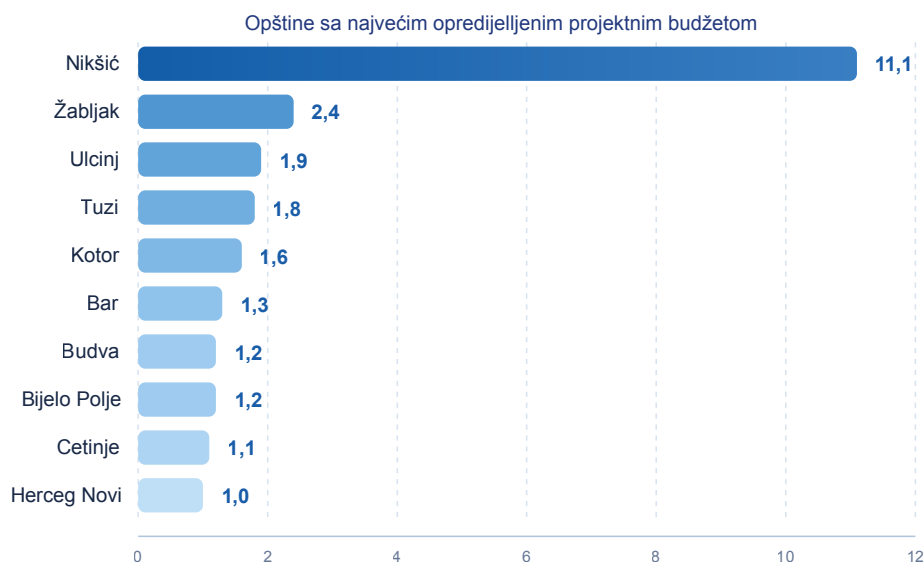
Top municipalities by number of donor-funded projects



Grafikon 5:

Opštine sa najvećim dodjeljenim budžetima projekata

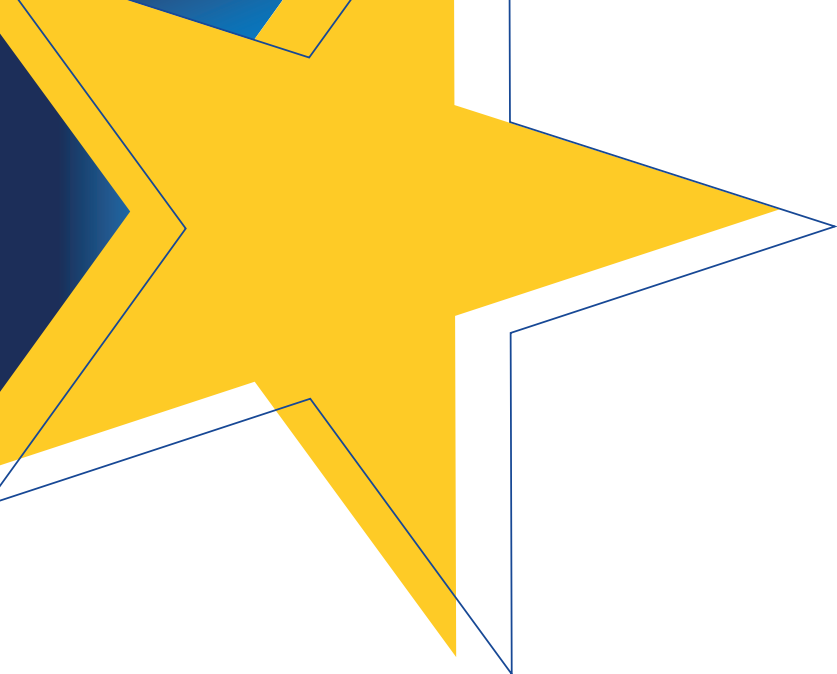
Milioni EUR



Mapa 2: Finansiranje po opštinama (SVE)

Legenda

- 0–1,0 miliona EUR
- 1,1–1,5 miliona EUR
- 1,6–2,5 miliona EUR
- 2,5–11,5 miliona EUR



6. RASPODJELA FINANSIJSKIH SREDSTAVA PREMA DONATORIMA

Struktura donatorske podrške predstavljena u ovom izvještaju jasno ukazuje na dominantnu ulogu Evropske unije u podršci lokalnom razvoju u Crnoj Gori. Evropske unija podržava 123 od ukupnih 141 evidentiranih projekata i učestvuje sa iznosom 29,648,848.97 eura, odnosno 93.5% ukupne vrijednosti podržanih projekata. Bilaterali donatori, regionalne i lokalne javne institucije, Savjet Evrope i međunarodne organizacije pružaju komplementarnu podršku kroz 18 ciljanih projekata. Ukupna vrijednost odobrenih projekata ovih projekata iznosi 2,045,714.57 eua odnosno 6,5% ukupno opredijeljenih sredstava. Iako je njihov finansijski doprinos, u poređenju sa podrškom Evropske unije, relativno skroman, ove intervencije predstavljaju značajnu dopunu projektima finansiranim iz sredstava Evropske unije kroz podršku ciljanim inicijativama u oblastima lokalne infrastrukture, zaštite životne sredine, kulture, zapošljavanja, socijalnog razvoja, jačanja institucionalnih kapaciteta i međunarodne saradnje.

Tabela 4: Struktura donatora prema broju projekata i vrijednost odobrenih projektnih budžeta

Donator	Projekti	Dodjeljeni budžet projekta (EUR)	Udio u ukupom budžetu
Evropska unija	123	29,648,848.97	93.546%
Centar za međunarodnu saradnju i razvoj Slovenije (CMSR)	1	986,058.00	3.111%
Ambasada Sjedinjenih Američkih Država u Crnoj Gori	1	320,000.00	1.010%
Opština Monfalcone i Autonomna regija Furlanija-Juljska krajina	2	234,000.00	0.738%
Ambasada Japana u Crnoj Gori	2	151,000.00	0.476%



Donator	Projekti	Dodjeljeni budžet projekta (EUR)	Udio u ukupom budžetu
Bugarska razvojna pomoć	4	110,096.57	0.347%
Savezno ministarstvo za ekonomsku saradnju i razvoj Njemačke (BMZ)	1	103,400.00	0.326%
Međunarodna organizacija rada (ILO)	1	56,000.00	0.177%
Turska agencija za saradnju i koordinaciju (TİKA)	1	50,000.00	0.158%
Savjet Evrope	1	15,000.00	0.047%
Program Ujedinjenih nacija za razvoj (UNDP)	1	12,660.00	0.040%
Njemačko društvo za međunarodnu saradnju (GIZ) GmbH	2	7,500.00	0.024%
Kraljevina Norveška	1	Nema podataka	
Ukupno	141	31,694,563.54	100.000%

6.1 Finansijski doprinos Evropske unij

Evropska Unija predstavlja glavni izvor eksterne finansijske podrške jedinicama lokalne samouprave u Crnoj Gori. Sredstvima Evropske unije, podržana su 123 od ukupno 141 projekta, finansiranog iz donatorskih sredstava koji su uključeni u bazu podataka, što predstavlja 87,2% ukupnog broja projekata. Zbirna vrijednost odobrenih projekta finansiranih sredstvima Evropske unije iznosi 29,648,848.97 eura, što predstavlja 93,5% ukupne vrijednosti budžeta obuhvaćenih ovim izvještajem. Pregled projekata koji su finansirani sredstvima Evropske unije odražavaju širok spektar finansijskih instrumenata koji su dostupni opštinama, uključujući prekogranične programe, transnacionalne i međuregionalne saradnje, nacionalne IPA programe, projekte Evropske unije kojima se upravlja na centralnom nivou, programe umrežavanja, kao i instrumente za finansiranje strateške infrastrukture.

Posmatrano prema grupama programa, programi prekogranične saradnje Interreg IPA predstavljaju najveći segment projekata finansiranih sredstvima Evropske unije, kako prema broju istih tako i prema ukupnoj vrijednosti odobrenih projektnih budžeta. Ova grupa obuhvata 51 projekat, sa ukupnom vrijednošću od 10,249,733.35 eura, što odgovara učešću od 41,5% svih projekata finansiranih sredstvima Evropske unije i 34,570% ukupne vrijednosti budžeta projekata. Posmatrano na nivou pojedinačnih programa prekogranične saradnje, najveći broj projekata bilježi Program Interreg IPA Južni Jadran Italija–Albanija–Crna Gora 2021–2027, sa 13 projekata čiji ukupno opredijeljeni budžet iznosi 1.542.909,03 EUR. Istovremeno, Program prekogranične saradnje Interreg IPA Hrvatska–Bosna i Hercegovina–Crna Gora 2021–2027 bilježi najveći ukupno opredijeljeni budžet, u iznosu od 2.732.843,66 EUR za sedam projekata.

Programi transnacionalni i međuregionalne saradnje, uključujući Interreg Jadransko – Jonski program (ADRION), Interreg Europe, Interreg program za Dunavski region i Interreg Euro – MED, obuhvataju 38 projekata sa ukupnom vrijednošću odobrenih projektnih budžeta u iznosu od 5,920,122.14 eura. Oni predstavljaju 30,9% projekata finansiranih sredstvima Evropske unije i 19,967% ukupne vrijednosti budžeta. Investicioni okvir za Zapadni Balkan (WBIF), u saradji sa Evropskom investicionom bankom (EIB), obuhvata jedan projekat sa odobrenim projektnim budžetom u vrijednosti od 10,000,000,00 eura. Iako je riječ o samo jednom projektu njegova vrijednost čini 33,7228% ukupne vrijednosti budžeta projekata finansiranih sredstvima Evropske unije, što ga čini pojedinačno najvećim projektom prema vrijednosti odobrenog budžeta u analiziranom skupu podataka.

Nacionalni IPA programi obuhvataju 11 projekata, sa ukupnim iznosom odobrenih projekata u vrijednosti od 2,068,362.5 eura. Programi Evropske unije kojima se upravlja na centralnom nivou obuhvataju 8 projekata, sa ukupnom vrijednošću od 674,757.00 eura. Program umrežavanja URBACT obuhvata 9 projekata, čija zbirna vrijednost projekata iznosi 602,635.94 eura. Regionalni projekti obuhvataju dva projekta i ukupan iznos odobrenih sredstava iznosi 83,237.99 eura, dok zajednički program Evropske unije i Savjeta Evrope ROMACTED obuhvata tri projekta u vrijednosti od 50,000.00 eura.

Tabela 5. Raspodjela projekata finansiranih sredstvima Evropske unije i vrijednosti odobrenih projektnih budžeta prema grupama programa

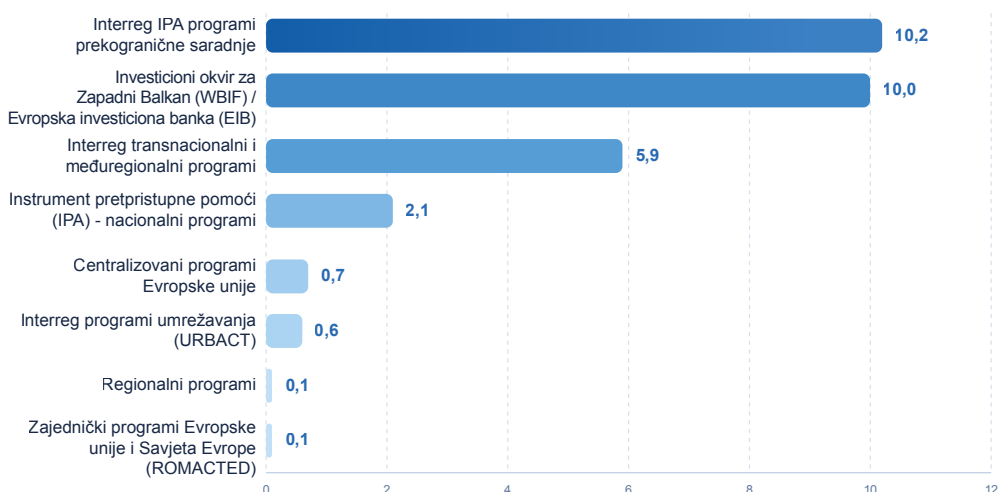
Program Evropske unije	Projekti	Vrijednost odobrenih projektnih budžeta (EUR)	Udio ukupnog budžeta EU
Interreg IPA programi prekogranične saradnje	51	10,249,733.35	34.570%
Investicioni okvir za Zapadni Balkan (WBIF) / Evropska investiciona banka (EIB)	1	10,000,000.00	33.728%
Interreg transnacionalni i međuregionalni programi	38	5,920,122.14	19.967%
Instrument prepristupne pomoći (IPA) – nacionalni programi	11	2,068,362.55	6.976%
Centralizovani programi Evropske unije	8	674,757.00	2.276%
Interreg programi umrežavanja (URBACT)	9	602,635.94	2.033%
Regionalni programi	2	83,237.99	0.281%
Zajednički programi Evropske unije i Savjeta Evrope (ROMACTED)	3	50,000.00	0.169%
Ukupno	123	29,648,848.97	100.000%



Grafikon 6.

Vrijednost odobrenih projektnih budžeta prema grupama programa EU

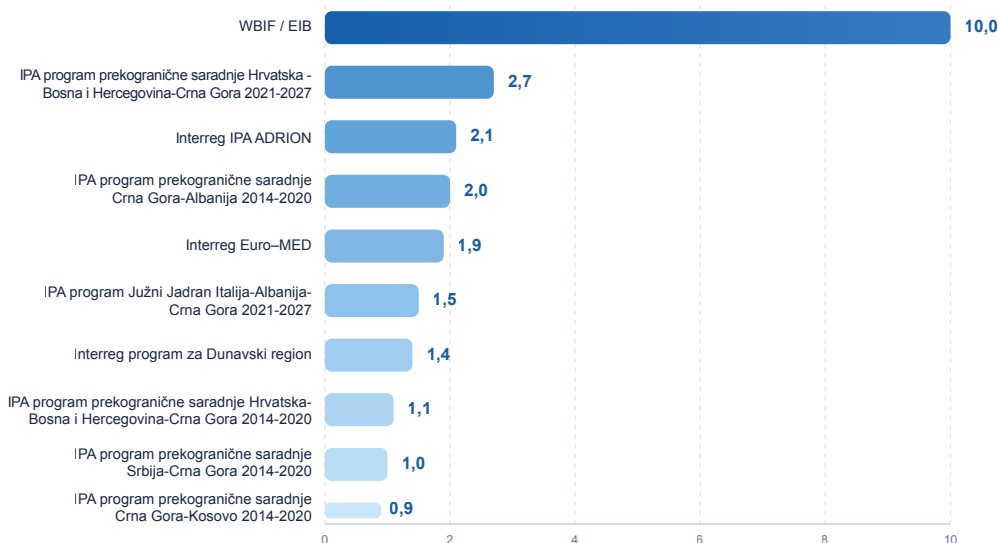
Milioni EUR



Grafikon 7.

Programi EU sa najvećom vrijednošću odobrenih projektnih budžeta

Milioni EUR



Program prekogranične saradnje Srbija – Crna Gora obuhvata 8 projekata, čija ukupna vrijednost odobrenih projekta iznosi 968,669.49 eura. Program Crna Gora - Albanija 2014 – 2020 i Program Hrvatska - Bosna i Hercegovina – Crna Gora 2021 – 2027 obuhvataju po 7 projekata, sa vrijednošću odobrenih projekta od

1,981,693.72 eura, odnosno 2,732,843.66 eura. Program Crna Gora – Kosovo 2014 – 2020 obuhvata pet projekata, sa ukupnom vrijednošću projekta od 931,126.16 eura. Analiza po programima zasniva se na usklađivanju različitih naziva koji se u izvornom skupu podataka odnose na isti program, pri čemu su zadržani programski periodi i teritorijalni obuhvat kako bi se izbjeglo objedinjavanje različitih programskih ciklusa ili različitih oblika prekogranične saradnje.

Tabela 5a: Projekti prekogranične saradnje finansirani sredstvima EU prema pojedinačnim programima

Program	Projekti	Vrijednost odobrenih projektnih budžeta(EUR)
Interreg VI-A IPA Program Južni Jadran Italija–Albanija–Crna Gora 2021–2027.	13	1,542,909.03
Interreg IPA Program prekogranične saradnje Srbija–Crna Gora 2014–2020.	8	968,669.49
Interreg IPA Program prekogranične saradnje Crna Gora–Albanija 2014–2020.	7	1,981,693.72
Interreg VI-A IPA Program prekogranične saradnje Hrvatska–Bosna i Hercegovina–Crna Gora 2021–2027.	7	2,732,843.66
Interreg IPA Program prekogranične saradnje Crna Gora–Kosovo 2014–2020.	5	931,126.16
Interreg IPA Program prekogranične saradnje Hrvatska–Bosna i Hercegovina–Crna Gora 2014–2020.	4	1,091,927.46
Interreg IPA Program prekogranične saradnje Italija–Albanija–Crna Gora 2014–2020.	4	358,025.00
IPA Program prekogranične saradnje Bosna i Hercegovina–Crna Gora 2021–2027.	2	428,278.80
IPA Program prekogranične saradnje Bosna i Hercegovina–Crna Gora 2014–2020.	1	214,260.03
Ukupno	51	10,249,733.35

6.2 Bilateral Donors and Other International Partners

Za razliku od sredstava Evropske unije, koja se najvećim dijelom dodjeljuju kroz jasno definisane programske okvire, bilateralni donatori, Savjet Evrope i drugi međunarodni partneri pružaju ciljanu podršku prilagođenu konkretnim lokalnim prioritetima i potrebama opština. Ovi donatori podržavaju ukupno 18 projekata, čija ukupna vrijednost prijavljenih i odobrenih sredstava iznosi 2.045.714,57 EUR, odnosno 6,5% ukupne vrijednosti projektnih budžeta obuhvaćenih ovim izvještajem.



Iako je njihov ukupni finansijski obim relativno manji, ovi projekti imaju značajnu ulogu u unapređenju lokalne infrastrukture, zaštite životne sredine, zapošljavanja, socijalne inkluzije, kulturne baštine, institucionalnog razvoja i međunarodne saradnje.

Dva projekta uključena su u ukupan broj projekata, ali nijesu obuhvaćena zbirnim finansijskim podacima jer za njih nije prijavljen uporediv iznos dodijeljenih sredstava. Riječ je o projektu *Norway for You – Montenegro (Norveška za Tebe – Crna Gora)*, koji podržava Kraljevina Norveška i koji je svrstan u oblast ekonomskog razvoja, kao i o projektu tehničke pomoći koji podržava GIZ – *Feasibility Study in the Field of Energy Efficiency of Residential Buildings in Nikšić (Studija izvodljivosti u oblasti energetske efikasnosti stambenih zgrada u Nikšiću)*, svrstanom u oblast zaštite životne sredine.

Tabela 6. Raspodjela projekata i vrijednosti odobrenih projektnih budžeta prema bilateralnim donatorima i drugim međunarodnim partnerima

Donator	Projekti	Vrijednost odobrenih projektnih budžeta (EUR)	Udio ukupne donatorske vrijednosti budžeta
Centar za međunarodnu saradnju i razvoj Slovenije (CMSR)	1	986,058.00	48.2012%
Ambasada Sjedinjenih Američkih Država u Crnoj Gori	1	320,000.00	15.6425%
Opština Monfalkone i Autonomna Regija Furlanija–Julijska krajina	2	234,000.00	11.4385%
Ambasada Japana u Crnoj Gori	2	151,000.00	7.3813%
Bugarska razvojna pomoć	4	110,096.57	5.3818%
Savezno ministarstvo za ekonomsku saradnju i razvoj Njemačke (BMZ)	1	103,400.00	5.0545%
Međunarodna organizacija rada (ILO)	1	56,000.00	2.7374%
Turska agencija za saradnju i koordinaciju (TİKA)	1	50,000.00	2.4441%
Savjet Evrope	1	15,000.00	0.7332%
Program Ujedinjenih nacija za razvoj (UNDP)	1	12,660.00	0.6189%
Njemačko društvo za međunarodnu saradnju (GIZ) GmbH	2	7,500.00	0.3666%
Kraljevina Norveška	1	Nema podataka	N/A
Ukupno	18	2,045,714.57	100.0000%

Grafikon 8.

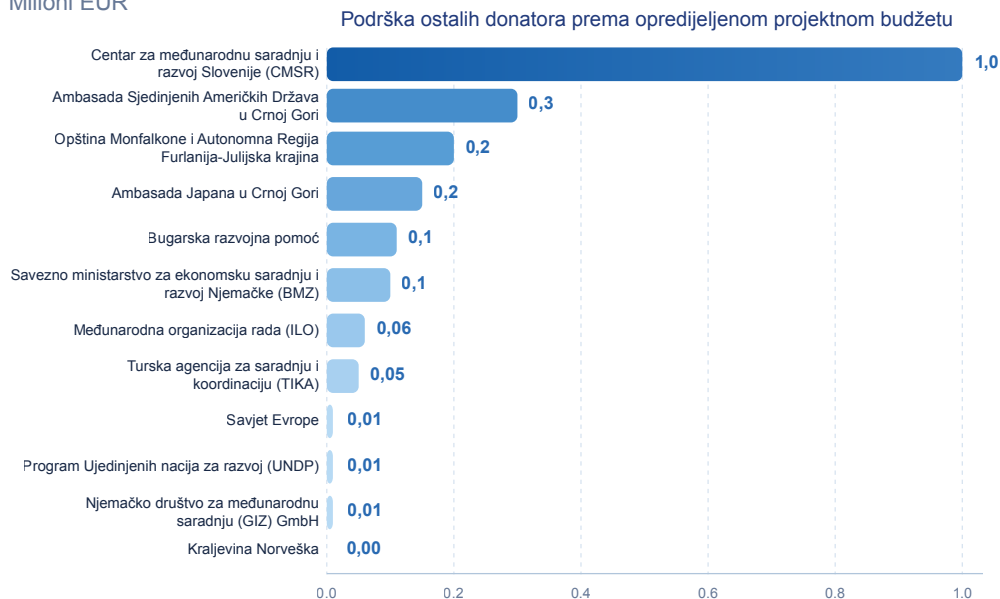
Podrška bilateralnih donatora i ostalih međunarodnih partnera prema broju projekata



Grafikon 9.

Podrška bilateralnih donatora i drugih međunarodnih partnera prema vrijednosti odobrenih projektnih budžeta

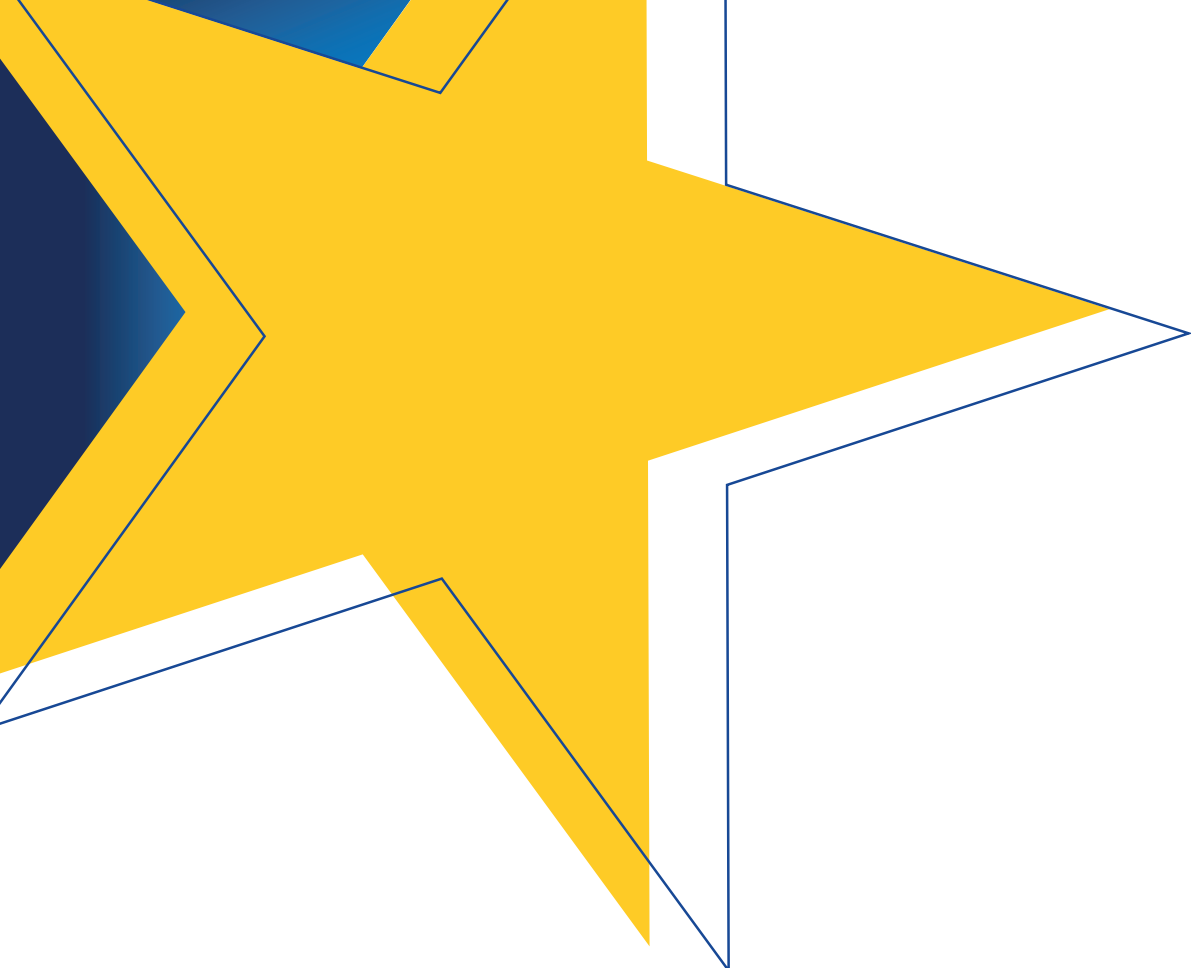
Milioni EUR





Raspodjela donatorske podrške razlikuje se u zavisnosti od posmatranog pokazatelja. Bugarska razvojna pomoć podržava najveći broj projekata – ukupno četiri – dok Centar za međunarodnu saradnju i razvoj Slovenije (CMSR), kroz samo jedan projekat, bilježi ubjedljivo najveći opredijeljeni projektni budžet, u iznosu od 986.058,00 EUR. Prema vrijednosti opredijeljenih projektnih budžeta slijede Ambasada Sjedinjenih Američkih Država u Crnoj Gori i Opština Monfalkone, zajedno sa Autonomnom Regijom Furlanija–Julijska krajina. Ovi podaci pokazuju da broj finansiranih projekata ne odražava nužno ukupan finansijski obim donatorske podrške.





7. ULOGA EKSTERNE POMOĆI U SPROVOĐENJU NADLEŽNOSTI I OSTVARIVANJU RAZVOJNIH PRIORITETA LOKALNIH SAMOUPRAVA

Eksterna podrška obuhvata širok spektar funkcija lokalnih samouprava i njihovih razvojnih prioriteta. Iako su brojni projekti multisektorskog karaktera, svaki od njih svrstan je u jednu primarnu funkcionalnu oblast kako bi se obezbijedila dosljedna analitička klasifikacija u cijelom izvještaju.

Raspodjela projekata pokazuje da je donatorska podrška najvećim dijelom usmjerena na zaštitu životne sredine, infrastrukturu i javne usluge, kulturu, socijalne usluge i ekonomski razvoj. Oblasti poljoprivrede i biodiverziteta, javne bezbjednosti, demokratizacije i digitalizacije zastupljene su manjim brojem projekata, koji ipak imaju značajan strateški potencijal. Posmatrani u cjelini, ovi projekti potvrđuju važan doprinos eksterne podrške ostvarivanju ekoloških, ekonomskih, socijalnih i institucionalnih razvojnih prioriteta opština.

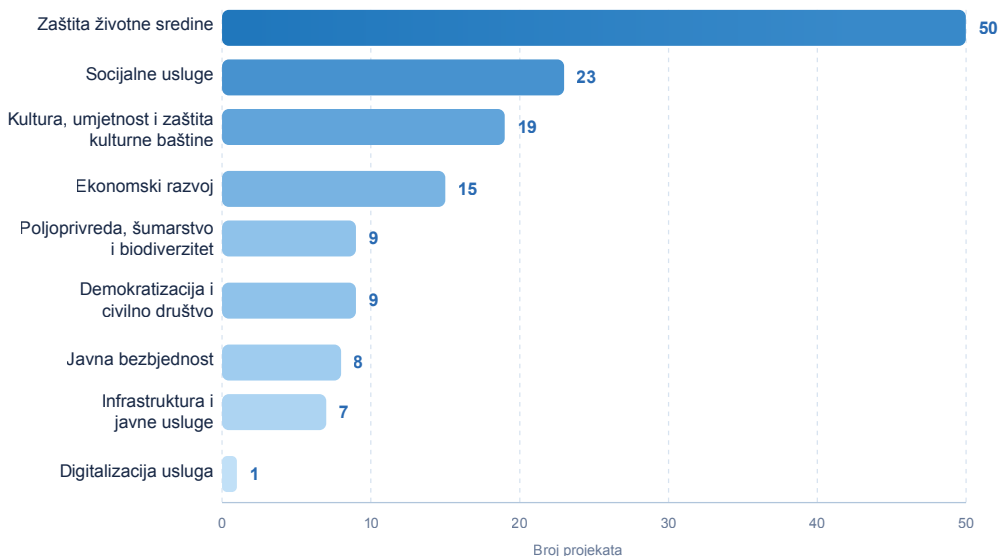


**Tabela 7. Raspodijela projekata finansiranih iz donatorskih sredstava
prema primarnoj oblasti intervencije**

Primarna funkcionalna oblast	Broj projekata	Vrijednost odobrenih projektnih budžeta(EUR)
Zaštita životne sredine	50	10,404,987.84
Socijalne usluge	23	2,133,399.76
Kultura, umjetnost, zaštita kulturne baštine	19	3,147,428.52
Ekonomski razvoj	15	2,251,915.51
Poljoprivreda, šumarstvo i biodiverzitet	9	1,110,239.89
Demokratizacija i civilno društvo	9	893,324.56
Javna bezbjednost	8	691,090.90
Infrastruktura i javne usluge	7	10,883,386.56
Digitalizacija usluga	1	178,790.00
Ukupno	141	31,694,563.54

Grafikon 10.

**Raspodijela projekata finansiranih iz donatorskih sredstava i
vrijednosti odobrenih projektnih budžeta prema primarnoj oblasti intervencije**



7.1 Zaštita životne sredine

Zaštita životne sredine predstavlja najzastupljeniju primarnu funkcionalnu oblast prema broju projekata. Ovoj oblasti pripada ukupno 50 projekata, čija zbirna vrijednost opredijeljenih projektnih budžeta iznosi 10.404.987,84 EUR. Projekti obuhvataju intervencije u oblastima prilagođavanja klimatskim promjenama, cirkularne ekonomije, očuvanja biodiverziteta, energetske efikasnosti, upravljanja otpadom i unapređenja sistema upravljanja životnom sredinom.

Izražena zastupljenost ove oblasti odražava razvojne prioritete opština, ali i sve veći značaj ulaganja u zaštitu životne sredine u kontekstu procesa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

7.2 Infrastruktura i javne usluge

Oblast infrastrukture i javnih usluga obuhvata sedam projekata, čija ukupna vrijednost opredijeljenih projektnih budžeta iznosi 10.883.386,56 EUR. Time ova oblast bilježi najveći finansijski obim među svim primarnim funkcionalnim oblastima. Projekti obuhvataju saobraćaj, vodosnabdijevanje i sanitaciju, urbanu mobilnost i druge usluge povezane sa lokalnom infrastrukturom. Visoka zbirna vrijednost budžeta rezultat je koncentracije nekoliko infrastrukturnih projekata većeg finansijskog obima, uključujući i značajan projekat finansiran kroz WBIF/EIB.

Veliko učešće ove oblasti u ukupno opredijeljenim sredstvima odražava finansijski zahtjevnju prirodu infrastrukturnih ulaganja, ali i njihov značaj za unapređenje kvaliteta i dostupnosti lokalnih javnih usluga, poboljšanje saobraćajne i infrastrukturne povezanosti i, u krajnjem, podizanje kvaliteta života u lokalnim zajednicama.

7.3 Kultura, umijetnot i zaštita kulturne baštine

Oblast kulture, umjetnosti i zaštite kulturne baštine obuhvata 19 projekata, čija ukupna vrijednost opredijeljenih projektnih budžeta iznosi 3.147.428,52 EUR.

Projekti u oblasti kulture i kulturne baštine predstavljaju značajan segment ukupne donatorske podrške i najčešće su usmjereni na očuvanje i promociju lokalnog identiteta, turističku valorizaciju kulturne baštine i razvoj lokalnih zajednica. Podaci pokazuju da je ova oblast naročito zastupljena u opštinama koje raspolažu značajnim kulturnim nasljeđem ili imaju razvijenu prekograničnu saradnju u oblasti kulture. Donatorska podrška na taj način doprinosi ne samo zaštiti kulturne baštine već i široj afirmaciji kulture kao pokretača lokalnog razvoja i promocije turizma.



7.4 Ekonomski razvoj

Oblast ekonomskog razvoja obuhvata 15 projekata, čija ukupna vrijednost opredijeljenih projektnih budžeta iznosi 2.251.915,51 EUR.

Projekti u ovoj oblasti uglavnom su usmjereni na zapošljavanje, preduzetništvo, razvoj turizma, inovacije i unapređenje lokalne konkurentnosti. Iako je njihov broj manji u odnosu na projekte u oblastima zaštite životne sredine i socijalnih usluga, ova oblast ima veliki strateški značaj zbog neposrednog doprinosa otvaranju novih radnih mjesta, stvaranju prihoda i unapređenju ekonomskih prilika na lokalnom nivou.

7.5 Socijalne usluge

Oblast socijalnih usluga obuhvata 23 projekta, čija ukupna vrijednost opredijeljenih projektnih budžeta iznosi 2.133.399,76 EUR.

Projekti u ovoj oblasti usmjereni su na obrazovanje, socijalnu inkluziju, zdravstvo, mlade, podršku zapošljavanju i razvoj usluga u zajednici. Njihova zastupljenost ukazuje na značaj donatorske podrške za unapređenje kvaliteta i dostupnosti javnih usluga na lokalnom nivou.

7.6 Poljoprivreda, šume i biodiverzitet

Oblast poljoprivrede, šumarstva i biodiverziteta obuhvata devet projekata, čija ukupna vrijednost opredijeljenih projektnih budžeta iznosi 1.110.239,89 EUR.

Projekti u ovoj oblasti doprinose unapređenju uslova života u ruralnim područjima, odgovornom upravljanju životnom sredinom i održivoj valorizaciji lokalnih resursa. U kontekstu crnogorskih opština, oni mogu imati poseban značaj za manje i pretežno ruralne lokalne samouprave, u kojima poljoprivreda, prirodni resursi i biodiverzitet predstavljaju važne potencijale za lokalni razvoj.

Podrškom ovim oblastima donatorski projekti doprinose jačanju ruralne ekonomije, održivom upravljanju zemljištem i prirodnim resursima, kao i osnaživanju uloge opština u zaštiti i uravnoteženom korišćenju lokalnih prirodnih potencijala.

7.7 Demokratizacija i civilno društvo

Oblast demokratizacije i civilnog društva obuhvata devet projekata, čija ukupna vrijednost opredijeljenih projektnih budžeta iznosi 893.324,56 EUR.

Ova kategorija obuhvata projekte usmjerene na izgradnju institucionalnih kapaciteta, saradnju, umrežavanje, participativno upravljanje i unapređenje sistema upravljanja. Podaci potvrđuju da eksterna podrška nije usmjerena isključivo na infrastrukturna ulaganja i unapređenje usluga već i na institucionalno učenje i međuopštinsku saradnju. Ove inicijative podstiču učešće građana, jačanje kapaciteta institucija i saradnju između lokalnih samouprava i organizacija civilnog društva, doprinoseći kvalitetnijem demokratskom upravljanju na lokalnom nivou.

7.8 Javna bezbjednost

Oblast javne bezbjednosti obuhvata osam projekata, čija ukupna vrijednost opredijeljenih projektnih budžeta iznosi 691.090,90 EUR.

Projekti u ovoj oblasti prvenstveno su usmjereni na civilnu zaštitu, pripravnost i reagovanje u vanrednim situacijama, kao i povezanu prekograničnu saradnju. Iako su zastupljeni u manjem broju, ovi projekti imaju značajnu ulogu u jačanju otpornosti opština i unapređenju lokalnih kapaciteta za upravljanje rizicima. Njihov značaj naročito dolazi do izražaja u kontekstu rizika povezanih sa klimatskim promjenama i prirodnim nepogodama, kao i potrebe za snažnijom koordinacijom između lokalnih vlasti i relevantnih partnera na nacionalnom i prekograničnom nivou.

7.9 Digitalizacija usluga

Oblast digitalizacije usluga zastupljena je jednim projektom, čiji opredijeljeni projektni budžet iznosi 178.790,00 EUR.

Iako prema broju projekata predstavlja manji segment ukupne donatorske podrške, digitalizacija ima značajan razvojni potencijal. Pored projekata koji su primarno usmjereni na digitalizaciju, digitalne komponente horizontalno su zastupljene i u širem spektru projekata iz oblasti inovacija i upravljanja. Digitalizaciju stoga ne treba posmatrati isključivo kao zasebnu funkcionalnu oblast već i kao međusektorski element koji može doprinijeti unapređenju djelotvornosti, dostupnosti i efikasnosti opštinskih usluga i procesa upravljanja na lokalnom nivou.

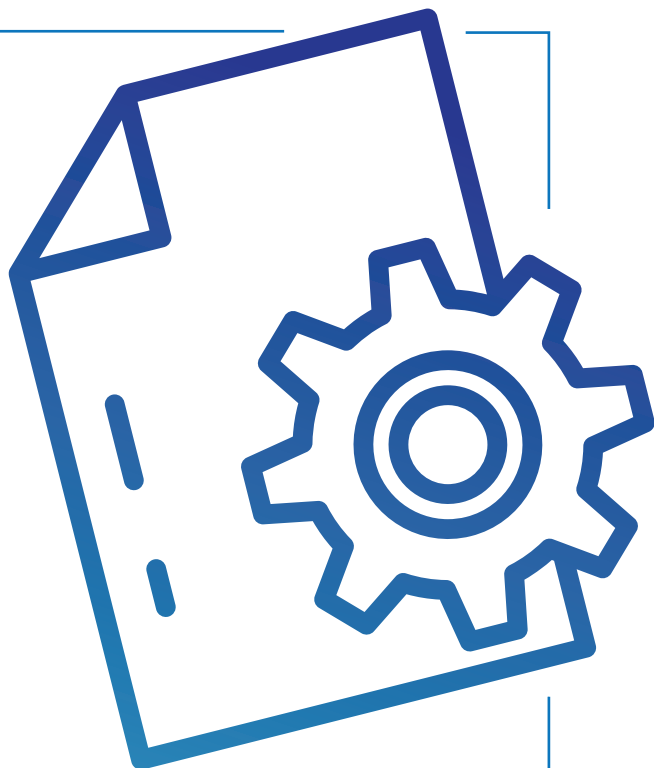
Tabela u nastavku prikazuje raspodjelu projektnih budžeta prema funkcionalnim oblastima, uz primjenu standardizovanih naziva donatora. Prikazani iznosi odnose se na opredijeljeni projektni budžet evidentiran za svaki pojedinačni projekat na nivou opštine i ne predstavljaju nužno iznos donatorskih sredstava niti ukupan budžet svih partnera uključenih u realizaciju projekta.

Tabela 8. Vrijednost odobrenih projektnih budžeta prema donatorima i primarnoj oblasti intervencije (EUR)

Donator	Poljoprivred, šumarstvo i biodiverzitet	Kultura, umjetnost i zaštita kulturne baštine	Demokratizacija i civilno društvo	Digitalizacija usluga	Ekonomski razvoj	Žaštita životne sredine	Infrastruktura i javne usluge	Javna bezbjednost	Socijalne usluge	Ukupno
Evropska unija	1,110,239.89	2,743,428.52	756,824.56	178,790.00	2,251,915.51	9,294,573.84	10,870,726.56	606,090.90	1,836,259.19	29,648,848.97
Centar za međunarodnu saradnju i razvoj Slovenije (CMSR)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	986,058.00	0.00	0.00	0.00	986,058.00
Ambasada Sjedinjenih Američkih Država u Crnoj Gori	0.00	320,000.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	320,000.00
Opština Monfalcone / Autonomna Regija Furlanija-Juljska krajina	0.00	84,000.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	150,000.00	234,000.00
Ambasada Japana u Crnoj Gori	0.00	0.00	73,000.00	0.00	0.00	78,000.00	0.00	0.00	0.00	151,000.00
Bugarska razvojna pomoć	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	46,356.00	0.00	35,000.00	28,740.57	110,096.57
Savezno ministarstvo za ekonomsku saradnju i razvoj Njemačke (BMZ)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	103,400.00	103,400.00
Međunarodna organizacija rada (ILO)	0.00	0.00	56,000.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	56,000.00
Turska agencija za saradnju i koordinaciju (TIKA)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	50,000.00	0.00	50,000.00
Savjet Evrope	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	15,000.00	15,000.00



Program Ujedinjenih nacija za razvoj (UNDP)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	12,660.00	0.00	0.00	12,660.00
Njemačko društvo za međunarodnu saradnju (GIZ)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	7,500.00	0.00	0.00	0.00	7,500.00
Kraljevina Norveška	0.00	0.00	0.00	0.00	Not reported	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Ukupno	1,110,239.89	3,147,428.52	893,324.56	178,790.00	2,251,915.51	10,404,987.84	10,883,386.56	691,090.90	2,133,399.76	31,694,563.54



Prilog: Standardizovana lista projekata

Prilog sadrži potvrđene podatke za svih 141 projekat obuhvaćen analizom. Nazivi projekata i donatora, programi finansiranja, opštine, periodi i status realizacije, kao i primarne funkcionalne oblasti, usklađeni su sa glavnom bazom projektnih podataka. Oznaka „Nije navedeno“ koristi se u slučajevima kada relevantni finansijski iznos ili datum realizacije nijesu navedeni u dostupnoj dokumentaciji, odnosno kada ih nije moguće pouzdano utvrditi na osnovu raspoloživih podataka.

Tabela 9. Standardizovana lista projekata finansiranih iz donatorskih sredstava

Br.	Opština	Projekat	Donator	Program finansiranja	Primarna funkcionalna oblast	Vrijednost odobrenog projektnog budžeta (EUR)	Period realizacije	Status
1	Andrijevica	Turistički centri za unapređenje turističke ponude u manje razvijenim planinskim područjima	Evropska Unija	Interreg IPA CBC Montenegro–Kosovo Programme 2014–2020	Poljoprivrede, Šumarstvo i Biodiverzitet	241.659,78	08 Maj 2020 – 08 Maj 2022	Realizovano
2	Bar	Izgradnja pametnih šuma	Evropska Unija	Interreg IPA CBC Montenegro–Albania Programme 2014–2020	Javna Bezbjednost	194.038,96	01 Mar 2023 – 26 Dec 2025	Realizovano
3	Bar	C.L.O.S.E.R. – Mogućnosti za održivu ekonomsku revitalizaciju kroz kulturu	Evropska Unija	Interreg IPA CBC Montenegro–Kosovo Programme 2014–2020	Kultura, Unjénost i Zaštita Kulturne Baštine	191.101,20	01 Mar 2023 – 31 Jan 2025	Realizovano
4	Bar	CITYMOVE – Lokalne zajednice unapređuju saradnju kroz stvaranje optimizovanog multimodalnog lokalnog okruženja	Evropska Unija	Interreg VI-B IPA Adriatic-Ionian ADRIION Programme 2021–2027	Infrastruktura i Javne Usluge	316.810,56	01 Sep 2024 – 28 Feb 2027	U realizaciji
5	Bar	CROSS BORDER OL PLUS – Prekogranična saradnja OL PLUS	Evropska Unija	Interreg IPA CBC Italy–Albania–Montenegro Programme 2014–2020	Poljoprivrede, Šumarstvo i Biodiverzitet	11.000,00	30 Jan 2023 – 25 Dec 2024	Realizovano
6	Bar	GIFTNET – Mreža za zelena i inkluzivna rješenja u oblasti turizma zasnovanog na fortifikacionom naslijeđu	Evropska Unija	Interreg VI-A IPA CBC Croatia–Bosnia and Herzegovina–Montenegro Programme 2021–2027	Kultura, Unjénost i Zaštita Kulturne Baštine	279.468,00	15 Sep 2024 – 14 Mar 2027	U realizaciji
7	Bar	Nova stvarnost lokaliteta kulturne baštine	Evropska Unija	Interreg IPA CBC Montenegro–Albania Programme 2014–2020	Kultura, Unjénost i Zaštita Kulturne Baštine	288.029,20	01 Mar 2023 – 26 Dec 2025	Realizovano
8	Bar	Promovisanje dobrog upravljanja i osnaživanje Roma na lokalnom nivou	Evropska Unija	ROMACTED Programme (Council of Europe & EU)	Socijalne Usluge	20.000,00	01 Feb 2023 – 31 Mar 2024	Realizovano
9	Berane	Čist grad – Nabavka kamiona za odvoz otpada za komunalno preduzeće	Ambasada Japana u Crnoj Gori	Japan's Grant Assistance For Grassroots Human Security Projects	Zaštita Žvotne Sredine	78.000,00	09 Feb 2023 – 21 Mar 2024	Realizovano

Br.	Opština	Projekat	Donator	Program finansiranja	Primarna funkcionalna oblast	Vrijednost odobrenog projektnog budžeta (EUR)	Period realizacije	Status
10	Berane	Prekogrančni zeleni dogovor	Evropska Unija	Interreg IPA CBC Montenegro–Kosovo Programme 2014–2020	Zaštita Životne Sredine	170.000,00	01 Maj 2023 – 01 Maj 2025	Realizovano
11	Berane	ECONNECTING – Zelene građanske odluke za lokalna područja	Evropska Unija	URBACT IV Programme 2021–2027	Javna Bezbjednost	81.669,00	01 Jun 2023 – 31 Dec 2025	Realizovano
12	Berane	SMARTFORM – Ubrzavanje ostvarivanja misije EU za tranziciju ka nultoj neto emisiji kroz inovacije koje pokreću lokalne zajednice	Evropska Unija	Interreg Europe Programme	Zaštita Životne Sredine	125.800,00	01 Maj 2025 – 30 Apr 2029	U realizaciji
13	Berane	TERRAIN – Umrežavanje i angažovanje u tranziciji ka saobraćaju sa nultom neto emisijom	Evropska Unija	Interreg V-LB IPA Adriatic-Ionian ADRIION Programme 2021–2027	Infrastruktura i Javne Usluge	99.900,00	01 Sep 2024 – 31 Avg 2027	U realizaciji
14	Bijelo Polje	Prvi centar za telebrigu o starijim osobama u Crnoj Gori i Srbiji	Evropska Unija	Interreg IPA CBC Serbia–Montenegro Programme 2014–2020	Socijalne Usluge	100.000,00	01 Feb 2021 – 31 Avg 2022	Realizovano
15	Bijelo Polje	Mreža za prevazilaženje izolacije	Evropska Unija	URBACT IV Programme 2021–2027	Socijalne Usluge	72.000,00	01 Jun 2023 – 31 Dec 2025	Realizovano
16	Bijelo Polje	EU for Roma. Roma for EU	Savjet Evrope	Not specified	Socijalne Usluge	15.000,00	01 Jan 2024 – 31 Dec 2024	Realizovano
17	Bijelo Polje	Mogućnosti za zapošljavanje kroz lokalno partnerstvo za zapošljavanje u Opštini Bijelo Polje	Evropska Unija	IPA II Annual Action Programme for Montenegro – Supporting Employment, Social Inclusion and Social Entrepreneurship	Socijalne Usluge	121.234,00	01 Jan 2023 – 31 Dec 2023	Realizovano
18	Bijelo Polje	INTERFIDE	Evropska Unija	Interreg IPA CBC Italy–Albania–Montenegro Programme 2014–2020	Kultura, Umjetnost i Zaštita Kulturne Baštine	92.000,00	01 Jul 2020 – 31 Dec 2021	Realizovano
19	Bijelo Polje	Unapređenje opremljenosti Službe zaštite Opštine Bijelo Polje	Bugarska razvojna pomoć	Nije navedeno	Javna Bezbjednost	35.000,00	01 Jan 2024 – 31 Dec 2024	Realizovano
20	Bijelo Polje	In4Green	Evropska Unija	URBACT IV Programme 2021–2027	Zaštita Životne Sredine	72.000,00	01 Jul 2023 – 01 Dec 2025	Realizovano
21	Bijelo Polje	Smanjenje nezaposlenosti u Opštini Bijelo Polje	Evropska Unija	EU–Montenegro Programme for Employment, Education and Social Protection	Socijalne Usluge	521.000,00	01 Jan 2022 – 31 Dec 2023	Realizovano
22	Bijelo Polje	Sanacija nelegalnih deponija na rijeci Lim i podizanje svijesti o njihovim štetnim uticajima	Evropska Unija	Interreg IPA CBC Serbia–Montenegro Programme 2014–2020	Zaštita Životne Sredine	157.033,00	01 Jan 2021 – 31 Dec 2022	Realizovano
23	Budva	ADRIAMOVE	Evropska Unija	Interreg IPA ADRIION Programme	Infrastruktura i Javne Usluge	177.356,00	01 Sep 2024 – 31 Avg 2027	U realizaciji
24	Budva	AINATURE	Evropska Unija	Interreg IPA ADRIION Programme	Zaštita Životne Sredine	115.986,00	01 Sep 2024 – 31 Avg 2027	U realizaciji

Br.	Opština	Projekt	Donator	Program finansiranja	Primarna funkcionalna oblast	Vrijednost odobrenog projektnog budžeta (EUR)	Period realizacije	Status
25	Budva	BLUECIRCLE	Evropska Unija	Interreg IPA ADRIION Programme	Zaštita Životne Sredine	199,640.00	02 Oct 2024 – 31 Avg 2027	U realizaciji
26	Budva	CITIES AFTER DARK	Evropska Unija	URBACT IV Programme 2021–2027	Socijalne Usluge	71,666.94	01 Jun 2023 – 31 Dec 2025	Realizovano
27	Budva	CLEAN	Evropska Unija	Interreg VI-A IPA South Adriatic Programme Italy–Albania–Montenegro 2021–2027	Zaštita Životne Sredine	33,741.00	01 Feb 2024 – 31 Jan 2025	Realizovano
28	Budva	COOL NOONS	Evropska Unija	Interreg Euro-MED Programme 2021–2027	Zaštita Životne Sredine	206,433.51	01 Jan 2024 – 30 Sep 2026	U realizaciji
29	Budva	CRAFTLAB PLUS	Evropska Unija	Interreg VI-A IPA South Adriatic Programme Italy–Albania–Montenegro 2021–2027	Kultura, Umjetnost i Zaštita Kulturne Baštine	48,808.00	01 Feb 2024 – 31 Jan 2025	Realizovano
30	Budva	City Walk 2.0	Evropska Unija	Interreg Danube Region Programme	Infrastruktura i Javne Usluge	163,500.00	01 Jan 2024 – 30 Jun 2026	U realizaciji
31	Budva	UrbanGreenLeap	Evropska Unija	Interreg Euro-MED Programme 2021–2027	Zaštita Životne Sredine	186,450.00	01 Apr 2025 – 31 Dec 2027	U realizaciji
32	Cetinje	BE ALERT – Sistem ranog upozoravanja povezan sa modulom vještačke inteligencije radi unapređenja spremnosti lokalnih aktera odgovornih za upravljanje rizicima i smanjenja rizika od klimatskih promjena u lokalnim zajednicama	Evropska Unija	Interreg VI-B IPA Adriatic-Ionian ADRIION Programme 2021–2027	Javna Bezbjednost	116,861.00	01 Sep 2024 – 28 Feb 2027	U realizaciji
33	Cetinje	HERIT ADAPT – Otpornost kulturne baštine i teritorija kroz održivi turizam, prilagođavanje klimatskim promjenama i učešće građana	Evropska Unija	Interreg Euro-MED Programme 2021–2027	Kultura, Umjetnost i Zaštita Kulturne Baštine	244,340.00	01 Jan 2024 – 30 Sep 2026	U realizaciji
34	Cetinje	Danube4Rural.com – Integrirani transnacionalni model upravljanja za prilagođavanje politika ruralnih zajednica potrebama radnika na daljinu i organizacija poslodavaca	Evropska Unija	Interreg Danube Region Programme 2021–2027	Ekonomski Razvoj	144,531.50	01 Apr 2025 – 30 Sep 2027	U realizaciji
35	Cetinje	LEC+ – Lokalna energetska zajednica 2	Evropska Unija	Interreg VI-A IPA South Adriatic Programme Italy–Albania–Montenegro 2021–2027	Zaštita Životne Sredine	33,741.00	01 Feb 2024 – 31 Jul 2025	Realizovano
36	Cetinje	NATURED – Rješenja zasnovana na prirodi za pravednu otpornost gradova Jadransko-jonskog regiona	Evropska Unija	Interreg VI-B IPA Adriatic-Ionian ADRIION Programme 2021–2027	Javna Bezbjednost	90,692.80	01 Jul 2024 – 31 Dec 2026	U realizaciji
37	Cetinje	SPICE – Podrška profesionalnim inovacijama u kulinarstvu preduzetništvu	Evropska Unija	Interreg VI-A IPA South Adriatic Programme Italy–Albania–Montenegro 2021–2027	Ekonomski Razvoj	169,470.00	01 Jul 2025 – 30 Jun 2027	U realizaciji
38	Cetinje	SMART LAND – Održiva mobilnost povezana sa javnim prevozom u ruralnim područjima Južnog Jadrana	Evropska Unija	Interreg VI-A IPA South Adriatic Programme Italy–Albania–Montenegro 2021–2027	Zaštita Životne Sredine	47,849.00	01 Feb 2024 – 31 Okt 2025	Realizovano

Br.	Opština	Projekat	Donator	Program finansiranja	Primarna funkcionalna oblast	Vrijednost odobrenog projektnog budžeta (EUR)	Period realizacije	Status
39	Cetinje	SMART LAND 2.0 – Održiva pametna mobilnost povezana sa javnim prevozom u ruralnim područjima Južnog Jadrana	Evropska Unija	Interreg VI-A IPA South Adriatic Programme Italy-Albania-Montenegro 2021–2027	Zaštita Životne Sredine	278.793.00	01 Jul 2025 – 30 Jun 2027	U realizaciji
40	Danilovgrad	Prilagođavanje klimatskim promjenama u malim opštinama primjenom rješenja zasnovanih na prirodi	Evropska Unija	Interreg Europe Programme 2021–2027	Zaštita Životne Sredine	106.400.00	01 Maj 2025 – 31 Jul 2029	U realizaciji
41	Danilovgrad	Otkrivanje skrivenih atrakcija	Evropska Unija	IPA CBC Bosnia and Herzegovina-Montenegro Programme 2021–2027	Kultura, Umjetnost i Zaštita Kulturne Baštine	142.000.00	01 Feb 2025 – 31 Jan 2027	U realizaciji
42	Danilovgrad	GENTLE – Povezivanje evropskih mreža kroz lokalna iskustva	Evropska Unija	Citizens, Equality, Rights and Values Programme (CERV)	Ekonomske Razvoj	30.921.75	09 Dec 2025 – 09 Dec 2027	U realizaciji
43	Danilovgrad	Norway for You – Montenegro	Kraljevstvo Norveške	Norway for You – Montenegro	Ekonomske Razvoj	Not reported	11 Mar 2022 – 01 Sep 2022	Realizovano
44	Danilovgrad	PRIMES – Prevencija rizika od suša kroz jačanje otpornosti zajednica u Jadransko-jonskom regionu	Evropska Unija	Interreg IPA ADRION Programme	Zaštita Životne Sredine	101.967.00	01 Sep 2024 – 28 Feb 2027	U realizaciji
45	Danilovgrad	SuS_AGR1 – Održiva poljoprivreda i klimatske promjene: uticaji, strategije i mjere ublažavanja	Evropska Unija	Interreg VI-A IPA South Adriatic Programme Italy-Albania-Montenegro 2021–2027	Poljoprivreda, Šumarstvo i Biodiverzitet	32.506.00	01 Feb 2024 – 31 Jul 2025	Realizovano
46	Danilovgrad	ZetRest – Obnova plavnog područja Zete kroz održive inovativne aktivnosti uz učešće lokalne zajednice	Evropska Unija	Horizon Europe Programme	Zaštita Životne Sredine	75.000.00	15 Okt 2024 – 15 Mar 2027	U realizaciji
47	Gusinje	Čista zajednica za održivo okruženje i prirodu – ČISTO	Evropska Unija	Interreg IPA CBC Serbia-Montenegro Programme 2014–2020	Zaštita Životne Sredine	210.000.00	11 Jan 2023 – 11 Jan 2025	Realizovano
48	Gusinje	Gusinje prvi Zero Waste grad u Crnoj Gori	Evropska Unija	Interreg IPA CBC Montenegro-Albania Programme 2014–2020	Zaštita Životne Sredine	478.988.18	01 Feb 2021 – 31 Mar 2023	Realizovano
49	Gusinje	POPOS – Nabavka specijalizovanog kombinovanog vozila	Ambasada Japana u Crnoj Gori	Not specified	Demokratizacija i Civilno Društvo	73.000.00	01 Jan 2020 – 11 Jan 2021	Realizovano
50	Gusinje	Joint Environmental Protection Action – JEPA – Zajednička akcija zaštite životne sredine	Evropska Unija	Interreg IPA CBC Montenegro-Albania Programme 2014–2020	Zaštita Životne Sredine	255.357.00	01 Jun 2023 – 25 Feb 2025	Realizovano
51	Herceg Novi	CROCO4U	Evropska Unija	Erasmus+ Programme	Socijalne Usluge	47.675.00	12 Feb 2022 – 01 Maj 2024	Realizovano
52	Herceg Novi	CIRCUS – Strategije, akcioni planovi i rješenja cirkularne ekonomije za tranziciju poljoprivredno-prehrambenih sistema u priobalnim zajednicama Jadransko-jonskog regiona	Evropska Unija	Interreg IPA ADRION Programme	Zaštita Životne Sredine	131.072.00	01 Sep 2024 – 31 Avg 2027	U realizaciji
53	Herceg Novi	GREENSMES – Unapređenje modernizacije, zelenih inovacija i tranzicije malih i srednjih preduzeća ka održivom poslovanju kroz transnacionalne modele saradnje i alate	Evropska Unija	Interreg IPA ADRION Programme	Demokratizacija i Civilno Društvo	158.909.00	01 Sep 2024 – 28 Feb 2027	U realizaciji

Br.	Opština	Projekat	Donator	Program finansiranja	Primarna funkcionalna oblast	Vrijednost odobrenog projektnog budžeta (EUR)	Period realizacije	Status
54	Herceg Novi	Resilient Border – Jačanje kapaciteta za prevenciju, pripremljenosti i reagovanje u slučaju katastrofa	Evropska Unija	IPA CBC Bosnia and Herzegovina–Montenegro Programme 2014–2020	Zaštita Životne Sredine	214.260.03	01 Jan 2022 – 29 Feb 2024	Realizovano
55	Herceg Novi	Promovisanje dobrog upravljanja i osnaživanja Roma na lokalnom nivou	Evropska Unija	ROMACTED Programme (Council of Europe & EU)	Socijalne Usluge	15.000.00	01 Feb 2023 – 31 Mar 2024	Realizovano
56	Herceg Novi	Sport Facilities Green Energy-SINERGY	Evropska Unija	Interreg VI-A IPA CBC Croatia–Bosnia and Herzegovina–Montenegro Programme 2021–2027	Zaštita Životne Sredine	361.301.22	15 Jul 2024 – 14 Jul 2026	U realizaciji
57	Herceg Novi	Podrška razvoju ženskog preduzetništva	Međunarodna organizacija rada (ILO)	MNE21/02/GBR	Demokratizacija i Civilno Društvo	56.000.00	31 Dec 2021 – 31 Mar 2022	Realizovano
58	Herceg Novi	URBACT Pioneers Accelerator	Evropska Unija	URBACT IV Programme 2021–2027	Demokratizacija i Civilno Društvo	35.000.00	14 Feb 2025 – 30 Sep 2026	U realizaciji
59	Kolašin	City Lake	Evropska Unija	URBACT IV Programme 2021–2027	Zaštita Životne Sredine	74.750.00	01 Nov 2025 – 30 Apr 2028	U realizaciji
60	Kolašin	Povećanje zaposlenosti u Kolašinu i Mojkovcu kroz obuku na radnom mjestu i otvaranje novih radnih mjesta	Evropska Unija	IPA II Multi-annual Action Programme for Montenegro – Employment, Education and Social Policies (2015–2017)	Socijalne Usluge	140.925.36	27 Nov 2021 – 27 Nov 2022	Realizovano
61	Kolašin	Podrška zapošljavanju teže zapošljivih grupa kroz unapređenje Lokalnog partnerstva za zapošljavanje u Kolašinu	Evropska Unija	IPA II Annual Action Programme for Montenegro – Supporting Employment, Social Inclusion and Social Entrepreneurship	Kultura, Umjetnost i Zaštita Kulturne Baštine	118.223.26	01 Nov 2023 – 01 Nov 2024	Realizovano
62	Kolašin	Turizam za Budućnost	Evropska Unija	Interreg IPA CBC Montenegro–Kosovo Programme 2014–2020	Kultura, Umjetnost i Zaštita Kulturne Baštine	67.804.66	15 Jun 2023 – 15 Jun 2025	Realizovano
63	Kotor	A.I. EDU SEA – Vještačka inteligencija u obrazovanju o moru	Evropska Unija	Interreg VI-A IPA South Adriatic Programme Italy–Albania–Montenegro 2021–2027	Socijalne Usluge	148.617.00	01 Jul 2025 – 30 Jun 2027	U realizaciji
64	Kotor	ARCHAEOSAFE – Arheološka bezbjednost i upravljanje rizicima za obalu i podvodnu kulturnu baštinu	Evropska Unija	Interreg VI-A IPA South Adriatic Programme Italy–Albania–Montenegro 2021–2027	Kultura, Umjetnost i Zaštita Kulturne Baštine	94.962.00	01 Jul 2025 – 31 Dec 2027	U realizaciji
65	Kotor	Konzervacija bedema Svetog Franja iz XVI vijeka u Kotoru	Ambasada Sjedinjenih Američkih Država u Crnoj Gori	The U.S. Ambassadors Fund for Cultural Preservation (AFCP)	Kultura, Umjetnost i Zaštita Kulturne Baštine	320.000.00	15 Okt 2022 – 15 Okt 2026	U realizaciji
66	Kotor	ConsumerlessPlus – Model za otporne turističke destinacije usmjeren ka oporavku turizma	Evropska Unija	Interreg Mediterranean Programme (MED) 2014–2020	Kultura, Umjetnost i Zaštita Kulturne Baštine	56.775.00	01 Jun 2021 – 30 Jun 2022	Realizovano
67	Kotor	Razvoj kroz DIH-ove – Razvoj kroz digitalne inovacione habove u Gradšci, Daruvaru, Lipiku i Kotoru	Evropska Unija	Interreg IPA CBC Croatia–Bosnia and Herzegovina–Montenegro Programme 2014–2020	Demokratizacija i Civilno Društvo	154.604.31	01 Jun 2020 – 31 Jul 2022	Realizovano

Br.	Opština	Projekat	Donator	Program finansiranja	Primarna funkcionalna oblast	Vrijednost odobrenog projektnog budžeta (EUR)	Period realizacije	Status
68	Kotor	MARC – Jačanje kapaciteta u oblasti digitalnog marketinga – osnaživanje osoba sa fizičkim invaliditetom za rad na daljinu	Evropska Unija	European Social Fund Plus (ESF+)	Socijalne Usluge	52,109.00	01 Okt 2023 – 30 Sep 2025	Realizovano
69	Kotor	SOCIJALNA INKLUZIJA U CRNOJ GORI	Opština Montalkone i Autonoma regija Furulijsko-Juljska krajina	Nije navedeno	Socijalne Usluge	150,000.00	12 Feb 2023 – 30 Jun 2024	Realizovano
70	Kotor	LGBTI set politika i smjernica za lokalne samouprave	Evropska Unija	Europe for Citizens Programme 2014–2020	Kultura, Umjetnost i Zaštita Kulturne Baštine	140,000.00	01 Jun 2021 – 05 Maj 2023	Realizovano
71	Kotor	LIBECCIO – Održivost turizma kroz unapređenje saradnje i digitalnu transformaciju	Evropska Unija	Interreg Euro-MED Programme 2021–2027	Digitalizacija Usluga	178,790.00	01 Mar 2024 – 31 Mar 2027	U realizaciji
72	Kotor	PERAST: MOBILISING COMPETENCES	Evropska Unija	Culture and Creativity for the Western Balkans (CC4WBs)	Kultura, Umjetnost i Zaštita Kulturne Baštine	68,805.00	01 Jan 2024 – 31 Dec 2025	Realizovano
73	Kotor	SEI Montenegro: SVILUPPO SERVIZI PER L'INTEGRAZIONE SOCIALE E CULTURALE	Opština Montalkone i Autonoma regija Furulijsko-Juljska krajina	Nije navedeno	Kultura, Umjetnost i Zaštita Kulturne Baštine	84,000.00	01 Feb 2025 – 01 Feb 2027	U realizaciji
74	Kotor	TELE.DOC – Inovativne prakse u zbrinjavanju traumama i povreda radi unapređenja zdravstvene zaštite pacijenata u prekograničnom području	Evropska Unija	Interreg IPA CBC Croatia–Bosnia and Herzegovina–Montenegro Programme 2014–2020	Javna Bezbjednost	111,829.14	01 Mar 2020 – 28 Feb 2022	Realizovano
75	Mojkovac	BEST Saradnja u upravljanju otpadom – Do održive životne sredine	Evropska Unija	Interreg IPA CBC Serbia–Montenegro Programme 2014–2020	Zaštita Životne Sredine	73,607.44	19 Apr 2023 – 18 Apr 2025	Realizovano
76	Mojkovac	RurALL	Evropska Unija	Interreg Danube Region Programme	Demokratizacija i Civilno Društvo	125,800.00	01 Jan 2024 – 30 Jun 2026	U realizaciji
77	Niškić	Cities 4 Co-Housing	Evropska Unija	URBACT IV Programme 2021–2027	Socijalne Usluge	72,600.00	01 Sep 2024 – 31 Avg 2026	U realizaciji
78	Niškić	SteelCityZen – Diversifikacija tržišta rada u industrijskim gradovima Dunavskog regiona kroz unaprijeđenu saradnju zainteresovanih strana i usklađivanje vještina sa potrebama tržišta rada, u cilju podrške lokalnoj tranziciji i podsticanja dugoročnog održivog razvoja	Evropska Unija	Interreg Danube Region Programme	Ekonomski Razvoj	129,380.00	01 Apr 2025 – 31 Mar 2028	U realizaciji
79	Niškić	EDEN	Evropska Unija	Interreg VI-A IPA South Adriatic Programme Italy–Albania–Montenegro 2021–2027	Poljoprivreda, Šumarstvo i Biodiverzitet	129,450.00	01 Jul 2025 – 31 Dec 2027	U realizaciji
80	Niškić	Program izvrsnosti u zapošljavanju	Evropska Unija	IPA II Annual Action Programme for Montenegro – Supporting Employment, Social Inclusion and Social Entrepreneurship	Ekonomski Razvoj	41,435.65	29 Avg 2023 – 29 Avg 2024	Realizovano

Br.	Opština	Projekat	Donator	Program finansiranja	Primarna funkcionalna oblast	Vrijednost odobrenog projektnog budžeta (EUR)	Period realizacije	Status
81	Nikšić	FLAT PLUS	Evropska Unija	Interreg IPA CBC Italy-Albania-Montenegro Programme 2014-2020	Javna Bezbjednost	11,000.00	11 Dec 2022 – 30 Apr 2024	Realizovano
82	Nikšić	GROWTH – Svaranje konkretnih prilika kroz rad, talenat i zalaganje	Evropska Unija	Western Balkans Fund – Annual Grants Scheme	Socijalne Usluge	14,432.99	07 Maj 2025 – 22 Nov 2025	Realizovano
83	Nikšić	Reindustrialisation following the Brownfield is Better than Greenfield Principle-Reind-BBG	Evropska Unija	Interreg Danube Region Programme	Demokratizacija i Civilno Društvo	108,480.00	01 Jan 2024 – 30 Jun 2026	U realizaciji
84	Nikšić	Romacted	Evropska Unija	ROMACTED Programme (Council of Europe & EU)	Socijalne Usluge	15,000.00	01 Feb 2023 – 30 Apr 2024	Realizovano
85	Nikšić	Sistem za upravljanje otpadnim vodama – Nikšić: kanalizaciona mreža faza II za četiri prigradska naselja Cemenca, Dragova Luka, Oštrovac i Rubeža	Evropska Unija	Western Balkans Investment Framework (WBIF) / EIB	Infrastruktura i Javne Usluge	10,000,000.00	15 Jan 2023 – 15 Avg 2024	Realizovano
86	Nikšić	Smart Actions for Energy Efficiency – ENERGY/ ENERGY – Pametne mjere za energetsku efikasnost	Evropska Unija	Interreg VI-A IPA South Adriatic Programme Italy-Albania-Montenegro 2021-2027	Zaštita Životne Sredine	186,918.95	01 Jul 2025 – 31 Dec 2027	U realizaciji
87	Nikšić	Tehnička podrška, Predstudija izvodljivosti u oblasti energetske efikasnosti stambenih zgrada u Nikšiću	Njemačko društvo za međunarodnu saradnju (GIZ) GmbH	The City Climate Finance Gap Fund	Zaštita Životne Sredine	Not reported	01 Maj 2025 – 01 Mar 2026	U realizaciji
88	Nikšić	Zajedno od znanja do posla	Evropska Unija	EU-Montenegro Programme for Employment, Education and Social Protection	Ekonomski Razvoj	192,624.96	29 Okt 2021 – 29 Dec 2022	Realizovano
89	Nikšić	Unapređenje tehničkih i kadrovskih kapaciteta Službe zaštite i spašavanja Nikšić	Turska agencija za saradnju i koordinaciju (TIKA)	Not specified	Javna Bezbjednost	50,000.00	10 Maj 2024 – 15 Dec 2026	U realizaciji
90	Nikšić	RESET – Zelena prekogranična ruta	Evropska Unija	Interreg IPA CBC Serbia-Montenegro Programme 2014-2020	Ekonomski Razvoj	112,317.62	03 Okt 2023 – 03 Jan 2026	U realizaciji
91	Petnjica	Mladi iz Crne Gore i Albanije u uzgoju malina	Evropska Unija	Interreg IPA CBC Montenegro-Albania Programme 2014-2020	Poljoprivrede, Šumarstvo i Biodiverzitet	230,467.30	04 Mar 2022 – 20 Jan 2026	U realizaciji
92	Plav	Razvoj zelenog poslovanja u Crnoj Gor	Program Ujedinjenih nacija za razvoj (UNDP)	GEF/IDCF/ISOCF Trust Funds	Infrastruktura i Javne Usluge	12,660.00	08 Feb 2022 – 01 Sep 2023	Realizovano
93	Plav	Promovisanje održivog korišćenja lijekovitog i aromatičnog bilja u cilju unapređenja životnih uslova i očuvanja biodiverziteta	Evropska Unija	Interreg IPA CBC Montenegro-Albania Programme 2014-2020	Zaštita Životne Sredine	380,284.69	08 Jan 2021 – 26 Dec 2023	Realizovano

Br.	Opština	Projekat	Donator	Program finansiranja	Primarna funkcionalna oblast	Vrijednost odobrenog projektnog budžeta (EUR)	Period realizacije	Status
94	Plav	SpongMeasures – Smanjenje rizika od urbanih poplava i povećanje otpornosti predjela	Evropska Unija	URBACT IV Programme 2021–2027	Zaštita Životne Sredine	87,950.00	01 Jan 2025 – 30 Apr 2028	U realizaciji
95	Plav	WiFi4WB	Njemačko društvo za međunarodnu saradnju (GIZ) GmbH	EU4 Digital communication, learning, and working environments	Demokratizacija i Civilno Društvo	7,500.00	08 Sep 2025 – 08 Dec 2025	Realizovano
96	Pijevlja	EMPOWERED Western Balkans -Osnježeni - In-kvizija osoba sa invaliditetom, regionalna saradnja i razvoj na Zapadnom Balkanu, Albanija, Bosna i Hercegovina, Kosovo, Severna Makedonija, Crna Gora, Srbija	Savezno ministarstvo za ekonomsku saradnju i razvoj (BMZ), Njemačka	Nije navedeno	Socijalne Usluge	103,400.00	01 Sep 2024 – 30 Apr 2028	U realizaciji
97	Pijevlja	Pokretanje usluga podrške razvoju malih i srednjih preduzeća i podsticaja za stručno osposobljavanje	Evropska Unija	IPA II Multi-annual Action Programme for Montenegro – Employment, Education and Social Policies (2015–2017)	Ekonomski Razvoj	259,132.60	28 Okt 2021 – 28 Okt 2022	Realizovano
98	Pijevlja	Pametno jezero – unapređenje ostrva kao energets-ki, ekološki i naučno održive oblasti	Bugarska razvoj- na pomoć	Not specified	Zaštita Životne Sredine	35,430.00	01 Jun 2022 – 30 Sep 2022	Realizovano
99	Pijevlja	Youth Start Up – Podrška mladima za pokretanje biznisa	Evropska Unija	Interreg IPA CBC Serbia– Montenegro Programme 2014–2020	Ekonomski Razvoj	96,809.32	02 Okt 2023 – 01 Okt 2025	Realizovano
100	Plužine	T.A.R.A v2.0 – Turizam, adrenalini i rafting avantura – izdanje 2	Evropska Unija	IPA CBC Bosnia and Herzegovina– Montenegro Programme 2021–2027	Ekonomski Razvoj	286,278.80	01 Dec 2024 – 30 Nov 2026	U realizaciji
101	Plužine	Via Ferrata CLUB – Via Ferrata: uspon ka otkrivanju ljepota Pive i Ibra	Evropska Unija	Interreg IPA CBC Serbia– Montenegro Programme 2014–2020	Ekonomski Razvoj	142,027.10	01 Nov 2023 – 30 Okt 2024	Realizovano
102	Plužine	Radi i Živi u Plužinama	Evropska Unija	IPA II Annual Action Programme for Montenegro – Supporting Employment, Social Inclusion and Social Entrepreneurship	Socijalne Usluge	119,400.00	01 Sep 2023 – 31 Avg 2024	Realizovano
103	Podgori- ca	Budi Spreman	Evropska Unija	Interreg Danube Region Pro- gramme	Zaštita Životne Sredine	144,584.52	01 Jan 2024 – 30 Jun 2026	U realizaciji
104	Podgori- ca	INCREASE – Unapređenje primjene integriranih fotonaponskih sistema u zgradama i infrastrukturi	Evropska Unija	Horizon Europe Programme	Demokratizacija i Civilno Društvo	174,031.25	02 Nov 2023 – 31 Mar 2028	U realizaciji
105	Podgori- ca	Integrirane teritorijalne strategije za održivu tranziciju	Evropska Unija	Interreg Europe Programme	Poljoprivrede, Šumarst- vo i Biodiverzitet	139,175.00	01 Maj 2025 – 30 Apr 2028	U realizaciji
106	Podgori- ca	MISSION	Evropska Unija	Interreg IPA ADRION Programme	Infrastruktura i Javne Usluge	113,160.00	01 Sep 2024 – 01 Mar 2027	U realizaciji



Br.	Opština	Projekt	Donator	Program finansiranja	Primarna funkcionalna oblast	Vrijednost odobrenog projektnog budžeta (EUR)	Period realizacije	Status
107	Podgorica	NBS4RESILIENCE	Evropska Unija	Interreg IPA ADRION Programme	Zaštita Životne Sredine	53,034.22	01 Sep 2024 – 01 Sep 2027	U realizaciji
108	Podgorica	SpongeCity	Evropska Unija	Interreg Danube Region Programme	Zaštita Životne Sredine	148,420.00	01 Jan 2024 – 30 Jun 2026	U realizaciji
109	Rožaje	Zajedničko djelovanje na sprovođenju mjera aktivne politike zapošljavanja u sektoru drvoprerade u opštini Rožaje	Evropska Unija	IPA II Multi-annual Action Programme for Montenegro – Employment, Education and Social Policies (2015–2017)	Ekonomski Razvoj	339,807.82	01 Dec 2021 – 01 Dec 2022	Realizovano
110	Tivat	APOLLO – Primjena unaprijeđenih međuregionalnih rješenja u oblasti obnovljivih izvora energije i energetske efikasnosti	Evropska Unija	Interreg IPA CBC Croatia–Bosnia and Herzegovina–Montenegro Programme 2014–2020	Zaštita Životne Sredine	478,182.60	15 Jul 2024 – 14 Jan 2027	U realizaciji
111	Tivat	DecarBOATS	Evropska Unija	Interreg VI-A IPA South Adriatic Programme Italy–Albania–Montenegro 2021–2027	Zaštita Životne Sredine	178,038.00	01 Jul 2025 – 01 Dec 2027	U realizaciji
112	Tivat	Global Talent Pipeline – Digitalni centar za podršku međunarodnim studentima	Evropska Unija	Erasmus+ Programme	Socijalne Usluge	55,020.00	05 Mar 2025 – 05 Mar 2027	U realizaciji
113	Tivat	URBACT akcelerator za pionirske gradov	Evropska Unija	URBACT IV Programme 2021–2027	Socijalne Usluge	35,000.00	01 Apr 2025 – 30 Sep 2026	U realizaciji
114	Tuzi	MINI SMART PARKS – Solarne klupe	Bugarska razvojna pomoć	Not specified	Zaštita Životne Sredine	10,926.00	12 Feb 2024 – 28 Jun 2024	Realizovano
115	Tuzi	NERA - Novi pristup revitalizacije životne sredine	Evropska Unija	Interreg IPA CBC Montenegro–Kosovo Programme 2014–2020	Zaštita Životne Sredine	260,560.52	01 Feb 2023 – 31 Mar 2025	Realizovano
116	Tuzi	Prekogranična razvojna platforma za pametno i precizno unaprijeđenje poljoprivrede i agropreduzetništva - CROSSMART	Evropska Unija	Interreg VI-A IPA CBC Croatia–Bosnia and Herzegovina–Montenegro Programme 2021–2027	Poljoprivreda, Šumarstvo i Biodiverzitet	165,732.00	01 Sep 2024 – 18 Feb 2027	U realizaciji
117	Tuzi	Progresivna rješenja u zeleniloj optimizaciji javne rasvjete u EURO-MED zoni - ProLIGHTmed	Evropska Unija	Interreg Euro-MED Programme 2021–2027	Zaštita Životne Sredine	519,200.00	01 Jan 2023 – 30 Sep 2026	U realizaciji
118	Tuzi	Unapređenje cirkularne ekonomije elektronskog otpada u Jadransko-jonskom regionu	Evropska Unija	Interreg Danube Region Programme	Zaštita Životne Sredine	40,180.00	10 Sep 2024 – 31 Avg 2027	U realizaciji
119	Tuzi	Ka nultom otpadu	Evropska Unija	Interreg VI-A IPA CBC Croatia–Bosnia and Herzegovina–Montenegro Programme 2021–2027	Zaštita Životne Sredine	834,780.00	15 Jul 2024 – 28 Feb 2027	U realizaciji
120	Ulcinj	CIRCLE – Cirkularne inovacije i laboratorije za otporne gradove u Jadransko-jonskom regionu	Evropska Unija	Interreg V-B Adriatic–Ionian ADRION Programme 2014–2020	Zaštita Životne Sredine	133,475.00	12 Feb 2020 – 31 Jul 2022	Realizovano
121	Ulcinj	CRISIS – Prekogranično upravljanje rizicima u transportu opasnih materija	Evropska Unija	Interreg IPA CBC Italy–Albania–Montenegro Programme 2014–2020	Zaštita Životne Sredine	244,025.00	01 Jul 2020 – 31 Dec 2021	Realizovano

Br.	Opština	Projekat	Donator	Program finansiranja	Primarna funkcionalna oblast	Vrijednost odobrenog projektnog budžeta (EUR)	Period realizacije	Status
122	Ulcinj	Fire Free MED	Evropska Unija	Interreg Euro-MED Programme 2021–2027	Zaštita Životne Sredine	127.169.00	01 Jan 2024 – 30 Sep 2026	U realizaciji
123	Ulcinj	Heritage Revived - OČUVANJE, VALORIZACIJA I PROMOCIJA KULTURNE BAŠTINE NA PERIFERIJU URBANIH PODRUČJA	Evropska Unija	Interreg IPA CBC Croatia–Bosnia and Herzegovina–Montenegro Programme 2014–2020	Kultura, Umjetnost i Zaštita Kulturne Baštine	347.311.41	15 Okt 2020 – 14 Okt 2022	Realizovano
124	Ulcinj	Danube Indeeet – Integrirani i decentralizovani koncept preispitivanja energetskih i saobraćajnih sistema zasnovanih na obnovljivim izvorima energije u Dunavskom regionu	Evropska Unija	Interreg Danube Region Programme	Zaštita Životne Sredine	164.500.00	01 Jan 2024 – 30 Jun 2026	U realizaciji
125	Ulcinj	GIFTSnet – Mreža za zelena i inkluzivna rješenja u oblasti turizma zasnovanog na fortifikacionom naslijeđu	Evropska Unija	Interreg VI-A IPA CBC Croatia–Bosnia and Herzegovina–Montenegro Programme 2021–2027	Kultura, Umjetnost i Zaštita Kulturne Baštine	292.698.00	15 Sep 2024 – 14 Mar 2027	U realizaciji
126	Ulcinj	Razvoj ženskih mikropreduzeća u prekograničnom području	Evropska Unija	Interreg IPA CBC Montenegro–Albania Programme 2014–2020	Ekonomski Razvoj	154.528.39	01 Jan 2025 – 12 Mar 2026	U realizaciji
127	Ulcinj	R10D3 – Unapređenje infrastrukture za upravljanje otpadom i primjena 10R principa cirkularne ekonomije za održivi razvoj Ulcinja, Vinkovaca i Orašja	Evropska Unija	Interreg VI-A IPA CBC Croatia–Bosnia and Herzegovina–Montenegro Programme 2021–2027	Zaštita Životne Sredine	262.010.70	15 Jul 2024 – 14 Jan 2027	U realizaciji
128	Ulcinj	REUSEFUL – Promovisanje smanjenja otpada kroz centre za ponovnu upotrebu na području Južnog Jadrana	Evropska Unija	Interreg VI-A IPA South Adriatic Programme Italy–Albania–Montenegro 2021–2027	Zaštita Životne Sredine	160.015.08	01 Jul 2025 – 01 Jan 2028	U realizaciji
129	Zeta	RECIKLIRAJ	Evropska Unija	Interreg VI-A IPA CBC Croatia–Bosnia and Herzegovina–Montenegro Programme 2021–2027	Zaštita Životne Sredine	536.853.74	01 Jun 2024 – 30 Nov 2026	U realizaciji
130	Šavnik	CITYMOVE – Lokalne zajednice unapređuju sarađaj kroz stvaranje optimizovanog multimodalnog lokalnog okruženja	Evropska Unija	Horizon Europe Programme	Zaštita Životne Sredine	100.000.00	01 Jul 2025 – 31 Dec 2027	U realizaciji
131	Žabljak	BIOMIMICRY – Promovisanje rješenja za uređenje staništa inspirisanih biomimikrijom u cilju zaštite i obnove biodiverziteta	Evropska Unija	Interreg IPAAADRION Programme	Zaštita Životne Sredine	176.400.00	01 Sep 2024 – 30 Nov 2027	U realizaciji
132	Žabljak	Izgradnja deponije za građevinski otpad i nabavka dodatnih kontejnera za komunalni otpad	Centar za međunarodnu saradnju i razvoj Slovenije (CMSR)	Nije navedeno	Zaštita Životne Sredine	986.058.00	06 Jun 2023 – 08 Nov 2024	Realizovano
133	Žabljak	Employment is in Nature – Podsticanje zapošljavanja teže zapošljivih grupa kroz korišćenje prirodnih resursa	Evropska Unija	IPA II Annual Action Programme for Montenegro – Supporting Employment, Social Inclusion and Social Entrepreneurship	Socijalne Usluge	119.624.96	01 Nov 2023 – 31 Okt 2024	Realizovano

Br.	Opština	Projekt	Donator	Program finansiranja	Primarna funkcionalna oblast	Vrijednost odobrenog projektnog budžeta (EUR)	Period realizacije	Status
134	Žabljak	For.REST – Šumski turizam u prekograničnom području Srbije i Crne Gore	Evropska Unija	Interreg IPA CBC Serbia–Montenegro Programme 2014–2020	Poljoprivrede, Šumarstvo i Biodiverzitet	76,875.01	01 Okt 2024 – 30 Sep 2026	U realizaciji
135	Žabljak	Nabavka medicinskog vozila za Zdravstvenu stanicu Žabljak i nabavka medicinske opreme	Bugarska razvojni na pomoć	Nije navedeno	Socijalne Usluge	28,740.57	01 Jan 2021 – 31 Dec 2021	Realizovano
136	Žabljak	ROMAN LEGACY – Istraživanje rimskog naslijeđa: stvaranje tematske regije i kulturne rute duž rimskog dunavskog limesa u cilju podsticanja socio-ekonomskog razvoja zajedničke evropske baštine	Evropska Unija	Interreg Danube Region Programme	Kultura, Umjetnost i Zaštita Kulturne Baštine	97,822.79	01 Apr 2025 – 31 Mar 2028	U realizaciji
137	Žabljak	SILVER UP – Unapređenje politika regionalnog razvoja u cilju podsticanja razvoja srebrne ekonomije u područjima pogodnim depopulacijom	Evropska Unija	Interreg Europe Programme	Ekonomski Razvoj	152,650.00	01 Maj 2025 – 30 Jul 2029	U realizaciji
138	Žabljak	Skilling Up – Unapređenje vještina u skladu sa potrebama lokalnog tržišta rada	Evropska Unija	IPA II Multi-annual Action Programme for Montenegro – Employment, Education and Social Policies (2015–2017)	Socijalne Usluge	94,953.94	01 Feb 2022 – 30 Sep 2022	Realizovano
139	Žabljak	TRANSNINARICA2 – Transformacija kroz Trans Dinaricu – Faza 2	Evropska Unija	Interreg Danube Region Programme	Kultura, Umjetnost i Zaštita Kulturne Baštine	173,280.00	01 Apr 2025 – 01 Apr 2028	U realizaciji
140	Žabljak	WATERVILL – Inovativna rješenja za unapređenje vodosnabdijevanja sela i rješavanje problema nestašice vode u cilju jačanja otpornosti ruralnih i planinskih područja	Evropska Unija	Interreg Euro-MED Programme 2021–2027	Zaštita Životne Sredine	367,822.44	01 Sep 2025 – 01 Jun 2029	U realizaciji
141	Žabljak	WOOL – Vuna kao izuzetna prilika za razvoj	Evropska Unija	Interreg V-B Adriatic-Ionian ADRIAN Programme 2014–2020	Poljoprivrede, Šumarstvo i Biodiverzitet	83,374.80	01 Mar 2020 – 28 Feb 2022	Realizovano









Finansira
Evropska unija

Ova publikacija je nastala u okviru projekta „Opštine za EU – Osnaživanje lokalnih zajednica u procesu evropske integracije Crne Gore“, koji finansira Evropska unija. Sadržaj ovog materijala isključiva je odgovornost autora i ne odražava nužno stavove Evropske unije.